

DOO VODOVOD I KANALIZACIJA BAR

IZVJEŠTAJ O RADU 2021

Bar, februar 2022.godine

DOO „VODOVOD I KANALIZACIJA“ BAR

Broj: 1223

Bar, 04.03.2022. godine

Na osnovu člana 13. Statuta DOO "Vodovod i kanalizacija" Bar ("Sl.list CG"- opštinski propisi br. 45/21), Odbor direktora DOO "Vodovod i kanalizacija" Bar je na sjednici održanoj 04.03.2022.godine, razmotrio Prijedlog Izvještaja o radu DOO "Vodovod i kanalizacija" Bar za 2021. godinu i s tim u vezi donio sledeću

O D L U K U

Utvrdjuje se Prijedlog Izvještaja o radu DOO "Vodovod i kanalizacija" Bar za 2021.godinu i dostavlja Skupštini opštine Bar na razmatranje i usvajanje.

PREDSJEDNIK ODBORA DIREKTORA

Jakup Deljošević

S A D R Ź A J

1. UVOD.....	3
2. GLAVNE STRATEŠKE ODREDNICE DRUŠTVA	6
3. ORGANIZACIONA STRUKTURA	7
4. KARAKTERISTIKE SISTEMA	12
5. TEHNIČKI SEKTOR	20
6. POLITIKA KVALITETA VODE I MJERE ŽIVOTNE SREDINE	29
7. SEKTOR ZA OPŠTE I KOMERCIJALNE POSLOVE.....	30
8. SEKTOR ZA EKONOMSKO – FINANSIJSKE POSLOVE.....	33
9. ZAKLJUČAK	59

1. UVOD

Izveštaj o radu za 2021.godinu sačinjen je u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima, Zakonom o računovodstvu i reviziji, međunarodnim računovodstvenim standardima i Pravilnikom o godišnjem izvještaju o realizaciji godišnjeg programa obavljanja komunalnih djelatnosti. Izveštaj o radu je urađen u skladu sa odgovarajućom metodologijom izvještavanja, a na bazi prikupljenih podataka iz svih organizacionih djelova Društva.

U Izvještaju o radu opisane su sprovedene poslovne aktivnosti koje su doprinijele stvaranju boljih preduslova za poslovanje, uz veoma složenu ekonomsku situaciju izazvanu širenjem pandemije virusa COVID-19.

Kvalitetno vodosnabdijevanje i odvođenje otpadnih voda utiče na standard života stanovnika i zaštitu životne okoline i predstavlja osnovni preduslov za razvoj privrede. Zadovoljstvo korisnika komunalnih usluga je veoma značajna komponenta jer direktno utiče na generisanje prihoda Društva i njegovu uspješnost.

Širenje epidemije pred privredom postavilo je nove zahtjeve kako na organizacionom nivou, tako i na finansijskom nivou. Adekvatnim organizacionim odlukama kroz optimiziranje troškova, efikasano poslovanje i povećanje kvaliteta i kvaniteta poslovanja i pored pandemije se ipak nastavio trend pozitivnog poslovanja Društva.

Pokazatelji poslovanja izvedeni iz bilansnih iskaza za 2021.godinu ukazuju da je DOO "Vodovod i kanalizacija" Bar stabilno društvo posmatrano na kratki i dugi rok.

1.1. Djelatnost Društva

DOO „Vodovod i kanalizacija“ Bar osnovano je Odlukom o osnivanju Društva sa ograničenom odgovornošću „Vodovod i kanalizacija“ Bar („Sl.list CG-opštinki propisi“, br.10/16).

Djelatnosti Društva definisane su osnivačkim aktom i Statutom i ono obavlja sljedeće komunalne djelatnosti od javnog značaja:

36,00 Snabdijevanje vodom koje obuhvata:

- sakupljanje, prečišćavanje i distribuciju vode,
- sakupljanje vode sa izvora i bunara, prečišćavanje i distribucija cjevovodom za potrebe domaćinstva i industriju na teritoriju Opštine Bar.

37,00 Prečišćavanje i odvođenje otpadnih voda i pružanja usluga čišćenja septičkih jama, koje obuhvata:

- skupljanje i transport komunalnih atmosferskih i drugih otpadnih voda sa područja Opštine Bar,
- održavanje kanalizacionog sistema i postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda,
- prečišćavanje otpadnih voda iz kanalizacionog sistema i drugih sistema za odvođenje otpadnih voda,
- obrada i tretman mulja, njegova upotreba, reciklaža i odlaganje i
- održavanje sistema za prihvrat i odvođenje atmosferskih voda.

43,22 Postavljanje vodovodnih i kanalizacionih sistema:

- instaliranje vodovodnog i kanalizacionog sistema, uključujući dogradnju, adaptaciju, održavanje i popravke.

71,12 Inženjerske djelatnosti i tehničko savjetovanje:

- izrada tehničke dokumentacije: planova i projekata iz oblasti hidrotehnike, građevinskih projekata za objekte hidrotehnike, projekata instalacija, uređaja i postrojenja vodovoda i kanalizacije i
- pružanje geoprostornih (kartografskih) informacija za hidrotehničke instalacije.

1.2. Zakonodavni okvir

Zakonodavni okvir po kome DOO "Vodovod i kanalizacija" Bar posluje zasniva se na načelima i uslovima sadržanim u zakonima, podzakonskim aktima i odlukama i to:

- Zakonu o komunalnim djelatnostima („Sl. List CG“ br 55/16, 074/16 i 002/18)
- Zakonu o vodama („Sl. List CG“ br.027/10, 073/10, 032/11, 047/11, 048/15, 052/16, 055/16, 002/17, 080/17 i 084/18)
- Zakonu o privrednim društvima ("Sl. list RCG", br. 65/2020)
- Zakonu o lokalnoj samoupravi ("Sl. list CG", br. 2/2018, 34/2019 i 38/2020)
- Zakonu o obezbjedjivanju zdravstveno ispravne vode za ljudsku upotrebu (Sl.list CG br 080/17 od 01.12.2017 god.)
- Zakonu o meteorologiji („Sl. list CG“, br. 79/08 i 40/11)
- Zakonu o zaštiti lica i imovine („Sl. list CG, br.43/18)
- Odluci o vodosnabdijevanju na području Opštine Bar („Sl. list CG,opštinski propisi br.8/2007,25/2011 i 15/2012)
- Odluci o odvođenju i prečišćavanju fekalnih voda na području Opštine Bar („Sl. list CG, opštinski propisi br. 08/07 od 28.12.2007.god.)
- Odluci o sakupljanju i odvođenju atmosferskih voda na području Opštine Bar („Sl. list CG,opštinski propisi br. 08/07 od 28.12.2007.god.)
- Pravilima o minimumu kvaliteta i obima poslova za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti („Službeni list CG“ br. 058/19 od 18.10.2019 godine).

Društvo primjenjuje i ostale propise iz oblasti: računovodstva (MRS standardi), radnih odnosa, internih akata i pravilnika Društva.

2. GLAVNE STRATEŠKE ODREDNICE DRUŠTVA

Misija ovog Društva je unaprijeđenje kvaliteta života naših korisnika u vidu njihovog snabdijevanja ispravno higijenskom vodom, kao i odvođenjem otpadnih voda, primjenjivanjem najviših međunarodnih standarda koji garantuju kvalitet i zaštitu životne okoline.

Vizija Društva je jasna orijentacija ka krajnjem korisniku kroz pružanje kvalitetne usluge snabdijevanja vodom za piće i odvođenja otpadnih voda, uz kontinuirano unaprijeđenje usluga u skladu sa sistemom kvaliteta, zakonskim regulativama i potrebama korisnika.

Implementiranje odrednica misije i vizije Društva je dugotrajan proces na osnovu koga se određuju prioritetni ciljevi Društva kao što su:

- Kvalitetno i kontinuirano snabdijevanje korisnika higijenski ispravnom vodom;
- Uredno odvođenje otpadnih voda za korisnike priključene na gradsku kanalizacionu mrežu;
- Pouzdano i preventivno održavanje postojećeg vodovodnog i kanalizacionog sistema i pratećih infrastrukturnih objekata;
- Smanjenje komercijalnih i tehničkih gubitaka;
- Finansijski samoordživo poslovanje kroz povećanje prihoda i procenta naplate potraživanja;
- Optimizacija i smanjenje operativnih troškova;
- Efikasna naplata potraživanja upotrebom svih zakonskih instrumenata;
- Konstantno povećanje kvaliteta komunikacije sa korisnicima usluga;
- Modernizacija opreme i sredstava za rad;
- Permanentno podizanje nivoa kadrovske sposobnosti kroz kontinuiranu edukaciju zaposlenih;
- Poštovanje načela ekonomičnosti, racionalnosti i svrsishodnosti.

3. ORGANIZACIONA STRUKTURA

Društvo je za obavljanje svoje djelatnosti koncipiralo funkcionalnu organizacionu strukturu koja omogućava efikasnu upotrebu svih raspoloživih resursa i racionalno korišćenje znanja i vještine zaposlenih.

U toku 2021. godine izrađen je Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka, kako bi se organizaciona struktura u najvećoj mjeri prilagodila stvarnim potrebama i ciljevima društva, a samo poslovanje u svim segmentima društva podiglo na što veći nivo.

Za obavljanje djelatnosti u DOO "Vodovod i kanalizacija" Bar su organizovani sektori kao osnovne organizacione jedinice. U sastavu svakog sektora postoje organizacioni djelovi u vidu poslovnih jedinica, radnih jedinica, službi i odjeljenja. U tom smislu svaka organizaciona jedinica ima jasno definisana zaduženja u održavanju vodovodnog i kanalizacionog sistema Bara.

Za kompletno funkcionisanje procesa rada Društva zaduženo je 165 zaposlenih na neodređeno vrijeme.

Broj zaposlenih u Društvu dovoljan je za nesmetano i kvalitetno obavljanje djelatnosti, što pokazuje i indikator kvaliteta usluga koji je na nivou propisanog po međunarodnim standardima.

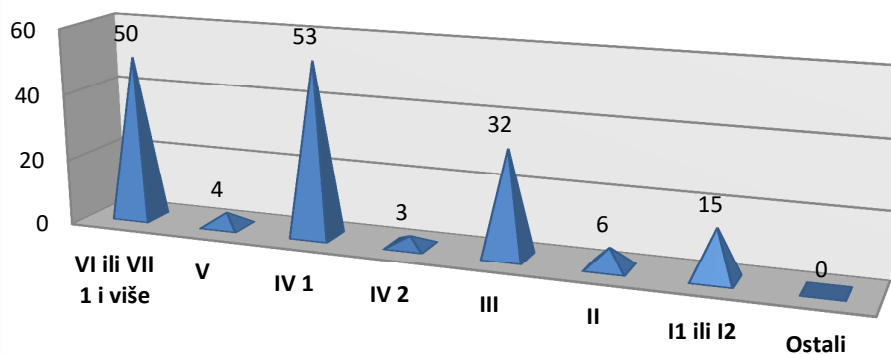
S obzirom na osnovnu svrhu postojanja ovog Društva, a to je kvalitetna i konstantna distribucija higijenski ispravne vode, najviše zaposlenih odnosno 60,60% obavlja poslove iz domena osnovne djelatnosti.

Imajući u vidu da se najveći dio radnog vremena ostvari za obavljanje poslova koji su od vitalnog značaja za zdravlje korisnika komunalnih usluga neophodni su kvalitetni i stručni kadrovi. Najviše zaposlenih, njih 33,93% ima srednju stručnu spremu dok visoko-obrazovanih ima 30,30%. Iz navedenih podataka možemo zaključiti da je potencijal zaposlenih u Društvu po pitanju stručne spreme odgovarajući.

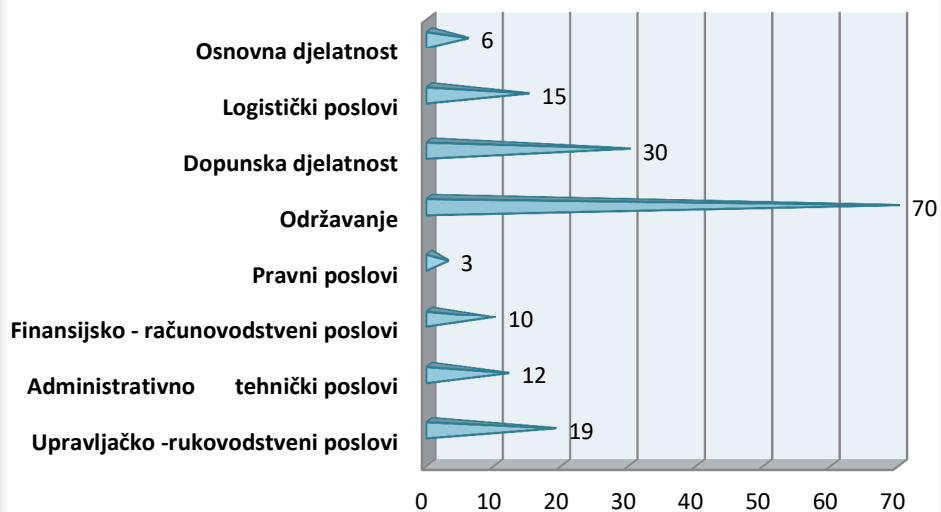
U nastavku teksta dajemo tabelarni i grafički prikaz zaposlenih po organizacionim cjelinama, kvalifikacijama, godinama starosti i staža osiguranja.

VRSTA POSLA		Zaposleni u preth. godini	Nivo kvalifikacije								Ukupno
			VI ili VII 1 i više	V	IV 1	IV 2	III	II	I1 ili I2	Ostali	
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Upravljačko -rukovodstveni poslovi		19	17	1	1						19
Administrativno tehnički poslovi		12	7		5						12
Finansijsko - računovodstveni poslovi		10	9		1						10
Pravni poslovi		3	3								3
Osnovna djelatnost	Organizaciona jedinica I	7			1		3	2	1		7
	Organizaciona jedinica II	14		2	3		6	2	1		14
	Organizaciona jedinica III	9			1		2		6		9
	Organizaciona jedinica IV	7	1		1		1	2	2		7
	Organizaciona jedinica ...	33	7		21		5				33
	Organizaciona jedinica N	0									0
	Ukupno (I-N)	70	8	2	27	0	17	6	10	0	70
Održavanje		30	3		9		11	2	5		30
Dopunska djelatnost		15	3		6	2	4				15
Logistički poslovi		6		1	4	1					6
UKUPNO		165	50	4	53	3	32	8	15	0	165

Grafički prikaz zaposlenih po nivou kvalifikacije

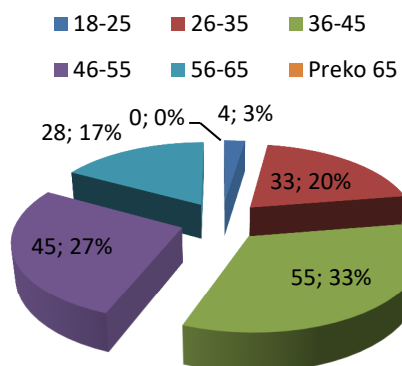
Grafički prikaz zaposlenih po vrsti posla

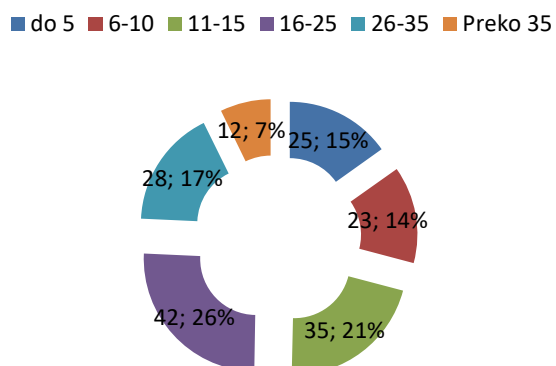
Analizom broja zaposlenih prema godinama života zaključujemo da najviše zaposlenih 33% ima između 36 do 45 godina.

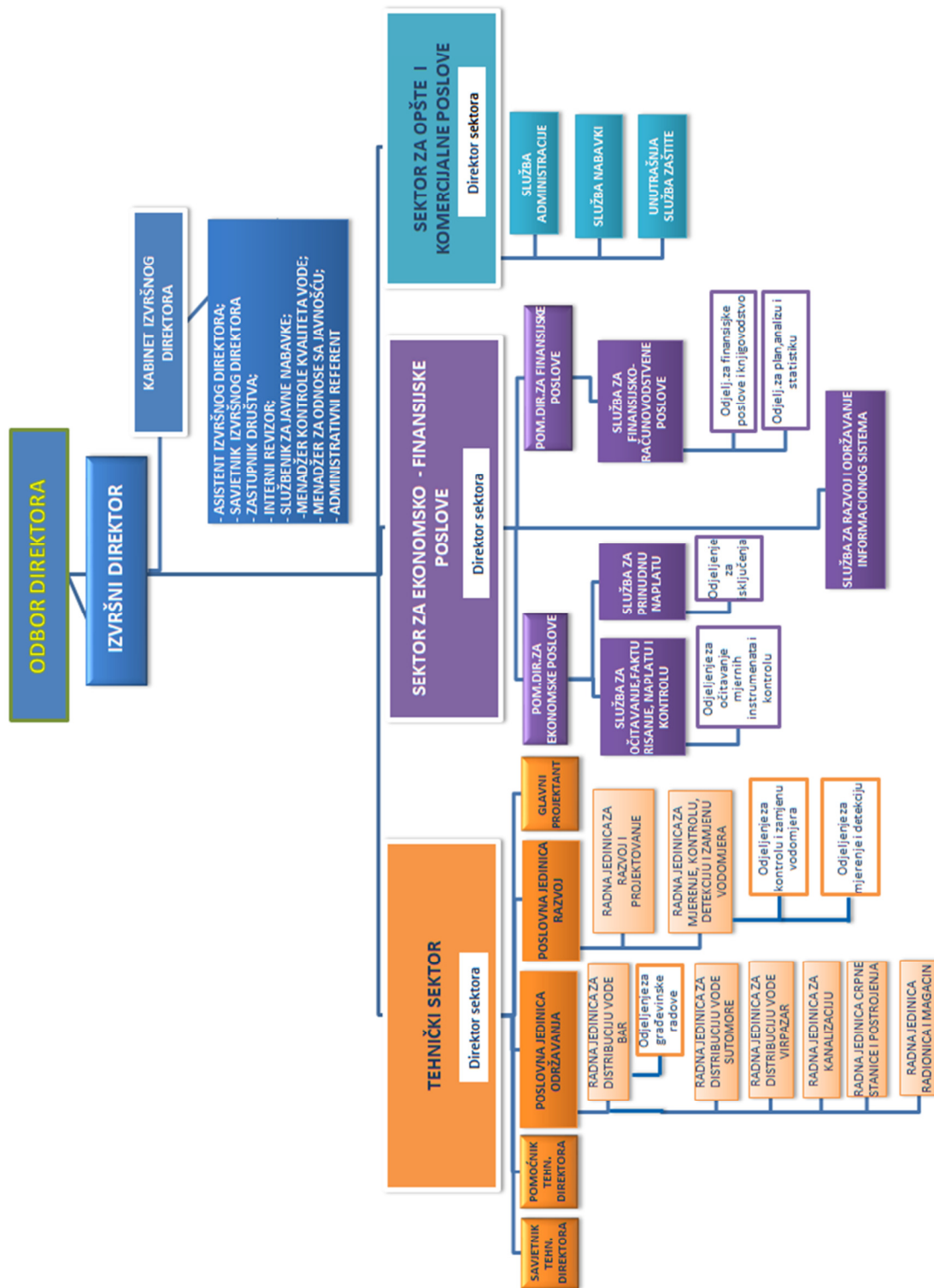
VRSTA POSLA	Godine starosti							Godine staža						Uk.
	18-25	26-35	36-45	46-55	56-65	Preko 65		do 5	6-10	11-15	16-25	26-35	Preko 35	
Upravljačko - rukovodstveni poslovi		2	6	7	4		19		1	4	8	5	1	19
Administrativno tehnički poslovi		2	4	3	3		12		5	2	2	2	1	12
Finansijsko - računovodstveni poslovi		4	4	2			10	2	4	2		2		10
Pravni poslovi		1		1	1		3	1				1	1	3
Osnovna djelatnost	1	14	26	18	10		70	16	7	16	17	8	6	70
Održavanje	2	7	6	9	9		32	6	4	9	6	6	1	32
Dopunska djelatnost	1	2	5	4	1		13		1	2	5	4	1	13
Logistički poslovi		1	4	1			6		1		4		1	6
UKUPNO	4	33	55	45	28	0	165	25	23	35	42	28	12	165

Grafički prikaz zaposlenih po godinama

Grafički prikaz zaposlenih po godinama staža

4. KARAKTERISTIKE SISTEMA

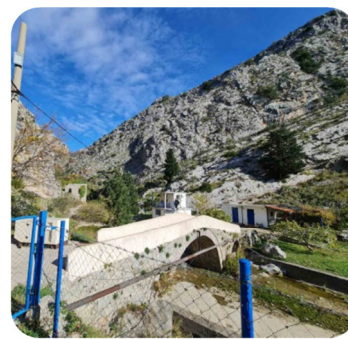
4.1. SISTEM VODOSNABDIJEVANJA

Složenost barskog vodovodnog sistema je posljedica razuđenosti područja kao i poznate disproporcije u potrošnji vode tokom godine. Funkcioniše u dva izražena režima rada – zimskom i ljetnjem. U toku zimskog režima rada potrebu u vodi u vodovodnom sistemu pokrivaju izvori u priobalnom dijelu barske opštine: Zaljevo, Kajnak, Brca, Sustaš, Vrteljak, Glava od vode-Turčini i Vrelo-Čanj. Izdašnost navedenih izvorišta u tom periodu daleko prevazilazi potrebe potrošača za vodom u vodovodnom sistemu.

U ljetnjem periodu, zbog velikog smanjenja izdašnosti izvorišta u priobalnom dijelu opštine i povećanog broja potrošača, a samim tim i potreba za vodom, u vodovodni sistem uključuju se dodatne količine vode iz izvorišta u zaleđu: Veljeg oka i Orahovog Polja, a od jula i značajnije količine vode iz regionalnog vodovoda (od 75l/s - 150l/s).

Poseban segment vodovodnog sistema Bara čini vodovod Virpazara kapaciteta 15 l/s.

Ukupni vodovodni sistem čine: 11 izvorišta sa 19 vodozahvatnih objekata; 17 crpnih stanica na izvorištima; 13 prepumpnih stanica za višoj zone vodosnabdijevanja sa 52 ugrađene pumpe ukupne instalisane snage preko 1400 kW; 12 distributivnih rezervoara ukupne zapremine 6923 m³ i distributivna mreža profila 20 do 500 mm dužine oko 472 km.

KARAKTERISTIKE OBJEKATA SISTEMA

4.1.1. IZVORIŠTA

Izvorište "Zaljevo" Kaptirano je 1963.godine. Prosječna godišnja izdašnost se kreće između (30–50) l/s, a minimalna je oko 17 l/s. Voda se sa kaptaže "Zaljevo" odvodi gravitacionim AC cjevovodom DN 300mm. Ovo izvorište je u neprekidnom radu cijele godine, a obezbijeđeno je i automatsko hlorisanje vode.	
Izvorište "Kajnak" Najvećeg je kapaciteta u sklopu barskog vodovodnog sistema. Minimalna izdašnost ovog izvora kreće se oko 55,0 l/s. Dio vode sa ovog izvorišta, ~10l/s, se potiskuje u rezervoar Stari Bar. Cjevovodom DCI Ø150mm.	
Izvorište "Glava od vode" Skromnog je kapaciteta. Iz njega se snabdijeva vodom dio Starog Bara, odnosno naselja Brbot, Gretva i Pijaca. Za trajno rješenje problema vodosnabdjevanja Starog Bara, izvršeno je kaptiranje i privođenje namjeni izvorišta "Vrteljak" iznad Starog Bara. Ono se nalazi u koritu vodotoka Rikavac, kraka koji nastaje od izvora Lektion i Lizalo. Vode sa oba izvorišta se sabiraju u rezervoar „Spile“. Na rezervoaru je obezbijeđeno automatsko hlorisanje vode.	
Izvor "Sustaš" Solidno je kaptiran. Izvor je minimalne izdašnosti oko 2-3 l/s. Prosječna godišnja izdašnost se cijeni na oko 25-30 l/s pa obzirom na visoku kotu isticanja, 220 m.n.m., pogodan je za pokrivanje visočijih zona potrošnje.	

Izvorište "Brca" Minimalna izdašnost izvora se kreće oko 60 l/s , a iz njega se snabdijeva vodom područje Sutomora i dio Bara (Zeleni pojas i Gornji Šušanj) . Na izvorištu Brca postavljena su četiri pumpna agregata sa zajedničkim potisnim vodom na kojem se vrši i automatsko hlorisanje. Sa izvorišta Brca izvedena su tri glavna potisna cjevovoda pomoću kojih se voda potiskuje ka odgovarajućim pravcima barskog vodovodnog sistema.	
Izvorišta "Orahovo Polje" i "Velje Oko" Ova izvorišta su primarna izvorišta barskog vodovodnog sistema u toku ljetnjeg perioda. Naime, iz podsistema „Crmnčko polje-Bar“ za potrebe Bara i Sutomora se transportuje i do 190l/s.	
Izvorište "Vrelo" u Čanju Lokalnog je karaktera. Sa njega se snabdijevaju vodom korisnici u na području Čanaj I i Čanja II. Minimalna izdašnost izvora je oko 7 l/s, dok je srednja godišnja izdašnost oko 25 l/s.	

4.1.2. DISTRUBUTIVNA MREŽA

U prošlosti, razvoj distributivne mreže uglavnom nije pratio razvoj naselja, pa je u dijelu prigradskih naselja, neadekvatno razvijena. Njen položaj je dijelom van saobraćajnica u kojima bi, po pravilu, trebala biti, dok je u nekim slučajevima i ispod objekata. Ako tome dodamo da je izvedena od neadekvatnih profila raznovrsnog materijala i prosječne starosti 30 do 35 godina može se konstatovati da se radi o zastarjeloj i neadekvatnoj distributivnoj mreži. Imamo li ovo u vidu, kao i činjenicu da mreža nije zonirana po visinskom položaju potrošača, moramo biti svjesni neophodnosti velikih finansijskih ulaganja u sređivanju stanja i dovođenju distributivne mreže u stanje definisano Generalnim rješenjem razvoja vodovodnog sistema Bara.

Dužina mreže cijelokupnog vodovodnog sistema Bara iznosi oko 472km na kojoj postoji 812 šahti.

4.1.3. DISTRIBUTIVNI REZERVOARI

U vodovodnom sistemu Bara u funkciji su sljedeći rezervoari:

Rezervoar	Zapremina (m ³)	Na koti (m.n.v.)
Čanj	700	81
Golo brdo	1000	81
Marovići	300	110
Spile	100	190
Stari Bar	150	110
Zaljevo 1	500	66
Šušanj	2400	66
Šušanj 2	1200	127
Gretva	23	185
Humac	500	65
Boljevići	50	68

Ukupna korisna zapremina rezervoara iznosi 6.923 m³. Analizom rezervoarskog prostora, u okviru Generalnog rješenja je konstatovano da je jedan od osnovnih problema barskog vodovodnog sistema nedostatak rezervoarskog prostora i nedostatak opreme za njegovo efikasnije korišćenje.

4.1.4. CRPNE STANICE

Osnovne i manje crpne stanice u vodovodnom sistemu		
Crpne stanice	Kapacitet	Napomena
"Orahovo Polje" (B4, B5, B6, B7, B8)	5 x 30 l/s	
"Orahovo Polje" (B9, B10 i B11)	3 x 20 l/s	
"Velje Oko" (bunari B1 i B2)	2 x 35 l/s	
"Brca"	4 x 35 l/s	
Prepumpna stanica "Sutomore" /za pravac Bara i Sutomora	4 x 50 l/s	Vodu iz Orahovog Polja i Veljeg Oka prepumpava u pravcu Bara i Sutomora
Prepumpna stanica "Sutomore" /za pravac Čanja	2 x 22.5 l/s	
"Stari Bar"	7 l/s	Vodu iz rezervoara Stari Bar potiskuje za potrebe naselja Gretva
"Kajnak"	10 l/s	Vodu iz kaptaže Kajnak potiskuje u rezervoar „Stari Bar“ za potrebe naselja Podgrad, Pijaca, Gretva i Bolnicu
"Baukovo"	10 l/s	Hidroforsko postrojenje iz cjevovoda Kajnak – Kurilo snabdijeva vodom istoimeno naselje
"Zaljevo"	2,5 l/s	Hidroforsko postrojenje do kaptaže "Zaljevo" za snabdijevanje potrošača na visočijim kotama
"Sveti Ivan"	3 x 5 l/s	Vodu iz rezervoara "Zaljevo 1" potiskuje u vodovodnu mrežu naselja Sveti Ivan
Prepumpne stanice „Ahmetov brijeg“, „Ilino“, „Šušanj“, „Ratac“, „Rutke“, „Sutomore II“, „Suvi potok“, „Čanj II“, „Marovići“ kapaciteta	2 x 5 l/s	Zahvataju vodu iz distributivne mreže i pokrivaju potrošnju istoimenih naselja

„Haj-Nehaj“	10 l/s	Za snabdijevanje istoimenog naselja
„Zagrađe“	10 l/s	Za snabdijevanje istoimenog naselja
"Vrelo" u Čanju	3 x 7,5 l/s	Za snabdijevanje korisnika u Čanju I i Čanju II.
Bunar B1 i B2 u Čanju	4 i 7 l/s	Za potrebe vodosnabdijevanja Čanja

Ukupna instalisana snaga svih pumpi na crpnim stanicama je 1410 kW.

4.2. KANALIZACIONI SISTEM

Kanalisanje otpadnih voda i sanitacija naselja odvijali su se po zakonitostima koje se uočavaju u gradovima u sličnim razvojnim fazama: razvoj kanalizacionih sistema znatno kasni za razvojem vodovodne infrastrukture što se nepovoljno odražava na stanje sanitacije naselja.

Kanalizacioni sistem Bara čine četiri nezavisna sistema: Bar, Sutomore, Čanj i Virpazar.

Pokrivenost prostora sa kanalizacionom mrežom je oko 57%. Kanalizacioni sistem čini 86,03 km cjevovoda, od kojih 82,63 km spada u gravitacione sabirnike, dok se 3,4 km odnosi na potisne cjevovode. Najveći dio mreže je malih prečnika (27,4% je manjih prečnika od Ø 200, od Ø 200 – 300 je 15,6%, dok je samo 8,1% većeg prečnika Ø 400 – 600).

Na kanalizacionom sistemu, izgrađene su četiri veće fekalne crpne stanice kapaciteta 40–180 l/s čija instalisana snaga iznosi 302 kw i četiri manje crpne stanice u Virpazaru kapaciteta 5-10 l/s, ukupno instalisane snage 20 kw. Na kanalizacionim sistemima Bara, Sutomora i Čanja, izgrađena su tri podmorska ispusta, dužine 345 m, 1040 m i 1502 m.

Izvršenom rekonstrukcijom kanalizacionog sistema u zoni zahvata DUP-a Topolica I, izvršeno je razdvajanje fekalne i atmosferske kanalizacije čime je postignuta zadovoljavajuća funkcionalna sposobnost ovog sistema. Ova investicija je primjer za dalji razvoj kanalizacione mreže na području grada i prigradskih naselja.

4.2.1. KARAKTERISTIKE SISTEMA KANALIZACIJE

4.2.1.1. SISTEM FEKALNE KANALIZACIJE	
SISTEM ČANJA	
Kanalizacioni sistem Čanja čini kanalizaciona mreža u zoni Čanj I i Čanj II, obalni kolektor, dvije crpne stanice I i podmorski ispust.	
SISTEM SUTOMORA	
Kanalizacioni sistem Sutomora čini glavni obalni kolektor Inex – C.S. "Botun", crpna stanica „Botun“, gravitacioni kolektor kroz Golo brdo, podmorski ispust i kanalizaciona mreža u naseljima Brca, Šaren Sad, Pobrđe i Mirošica I.	
SISTEM BARA	
Sistem Bara je veoma razućen i složen i čine ga nekoliko primarnih kolektora, kanalizaciona mreža, prepumpna stanica „Topolica“ (puštena u probni rad 07.05.2010.godine), glavna crpna stanica „Volujica“ i podmorski ispust.	
SISTEM VIRPAZARA	
Kanalizacioni sistem Virpazar izgrađen je i stavljen u funkciju krajem 2003 godine. Sistem čini kanalizaciona mreža dužine 3,2 km, četiri fekalne crpne stanice instalisane snage 20,4 KW i uređaj za biološko prečišćavanje otpadnih voda kapaciteta 1000 EJ.(ekvivalent jedinica)	

4.2.1.2. SISTEM ATMOSFERSKE KANALIZACIJE

Atmosferska kanalizacija služi za odvođenje atmosferskih voda sa trgova, ulica, trotoara, dvorišta, stambenih i drugih objekata.

Rekonstrukcijom hidrotehničkih instalacija na području DUP-a Topolica I, izvršeno je razdvajanje fekalne i atmosferske kanalizacije u dva nezavisna - separata sistema. Ovim radovima stvoreni su uslovi da ne dolazi do zagušenja fekalne kanalizacije i dobijen je pouzdan sistem atmosferske kanalizacije.

Pored Topolice I atmosferska kanalizacija izgrađena je i na područjima: Topolica II, Topolica-Bjeliši, Stara raskrsnica – Željeznička stanica, Ilino, Sutomore (ulica Save Kovačevića do Botuna i Suvog potoka i Željezničke zgrade – Suvi potok), Čanj I i obalom od Čanja I do Čanja II.

Ukupna dužina sistema atmosferske kanalizacije je oko 30 km. Profili cjevovoda su od 100-200 mm 37%, od 250-400 mm 42% i od 456-1000 mm 21%.

5. TEHNIČKI SEKTOR

Društvo je kontinuirano radilo na poboljšanju sistema vodosnabdijevanja putem redovnog i preventivnog održavanja mreže, izradom i učešćem u složenim projektima, u skladu sa dostupnim finansijskim sredstvima. Takođe, kroz adekvatno i redovno održavanje kanalizacionog sistema omogućila se funkcionalnost cjelokupnog sistema.

Jedan od permenetnih ciljeva svih sprovedenih aktivnosti jeste adekvatno održavanje hidromašinske i elektroopreme crpnih stanica na vodovodnom i kanalizacionom sistemu i njihova modernizacija.

Kako bi složeni sistem vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda ostao stabilan sprovedene su aktivnosti na: smanjenju gubitaka, postizanju efikasnog održavanja, razvoju mreže, modernizaciji sistema i povećanju efikasnosti rada.

DOO "Vodovod i kanalizacija" u saradnji sa lokalnom samoupravom teži ravnomjernom razvoju svih mjesnih zajednica, kada se radi o javnom vodosnabdijevanju i odvođenju otpadnih voda, kao jednom od najznačajnijih uslova za povećanje kvaliteta života stanovnika.

U 2021. godini, koja se odvijala u otežanim uslovima poslovanja zbog pandemije virusa COVID-19 koji su uticali i na organizacijsku sposobnost i finansijske mogućnosti ovog Društva, sprovedene su sljedeće aktivnosti:

<u>MJESNA ZAJEDNICA CRMNICA</u>	
1	Unaprijeđenje vodovodne mreže i pratećih objekata
	• Više intervencija na cjevovodu PVC Ø160mm u naselju Virpazar; • Sanacija cjevovoda ČC DN400mm u naselju Virpazar ispred objekta "Kalamper Petrol". U dva navrata je izvršena popravka navedenog cjevovoda na više mjesta u propustu ispod glavne saobraćajnice.
2	Rekonstrukcija, sanacija izvorišta i modernizacija hlornih postrojenja
	• Bunar B7- "Orahovo polje"- Na hlornoj stanici u sklopu ove pumpne stanice izvršena je ugradnja i puštanje u rad uređaja za neutralizaciju hlora.

MJESNA ZAJEDNICA SPIČ**1****Unaprijeđenje vodovodne mreže i pratećih objekata**

- Izmještanje priključaka na cjevovod PEHD Ø225mm u Čanju i isključenje starog cjevovoda PC Ø3", čime je riješen višegodišnji problem sa gubicima i zloupotrebama na dotrajaloj vodovodnoj mreži;
- Izgradnja nove zaštitne ograde oko izvorišta i pumpne stanice u Čanju.
- Isključenje stare vodovodne mreže i njena zamjena sa 160m cijevi PEHD Ø63mm u ulici Haj Nehaj u naselju Zagrađe. Stara mreža je bila izvedena kroz privatne posjede, što je znatno otežavalo pristup većem broju kvarova. Veliki gubici na mreži izazvali su ozbiljne probleme u funkcionisanju pumpne stanice "Zagrađe" što je dalje dovelo do čestih i dužih prekida u vodosnabdijevanju navedenog naselja. Osim polaganja nove vodovodne cijevi izmješteni su i svi vodovodni priključci;
- Izgradnja nove zaštitne ograde oko pumpne stanice "Zagrađe".
- Čišćenje rezervoara "Zagrađe" u cilju obezbijedenja higijenski ispravne vode;
- Rekonstrukcija vodovodne i kanalizacione mreže u objektu prepumpne stanice "Sutomore".
- Izgradnja nove ograde oko rezervoara "Golo Brdo" u Sutomoru je izvedena u sklopu mjera obezbijedenja objekata video nadzorom.
- Više intervencija na cjevovodu PVC Ø280mm u Spičanskoj ulici u Sutomoru. Ovaj cjevovod je u vrlo lošem stanju i potrebno je planirati njegovu rekonstrukciju. I najmanje oscilacije u pritisku vode u mreži uzrokuju havarije na ovom cjevovodu, značajne gubitke, poremećaje u vodosnabdijevanju i ne malu materijalnu štetu na javnoj površini, a u nekim slučajevima i štetu u privatnim posjedima;
- Više intervencija na cjevovodu AC DN100mm u Njegoševoj ulici u Sutomoru. Rekonstrukcija navedenog cjevovoda je jedan od prioriteta zbog prisustva drugih instalacija, naročito visokonaponskih kablova koji predstavljaju veliki rizik po bezbjednost radnika;
- Dvije intervencije na cjevovodu ČC DN250mm kod hotela "Sato" u Sutomoru. Ovaj cjevovod je u vrlo lošem stanju i na mnogim lokacijama nepristupačan za mehanizaciju, što znatno otežava njegovo održavanje.
- Popravka dotrajalog cjevovoda ČC DN400mm u naselju Brca i u naselju Mogilica. Ovaj cjevovod predstavlja glavnu vezu izvorišta Orahovo Polje i Velje Oko sa gradom i iz tog razloga je suvišno obrazlagati njegov značaj za vodosnabdijevanje Sutomora i Bara. Izgrađen je sredinom osamdesetih godina prošlog vijeka. Njegova rekonstrukcija je prijeko potrebna i obavezna naročito na dionicama koje su više nego dotrajale. U slučaju veće havarije na ovom cjevovodu, došlo bi do ozbiljnijeg poremećaja u vodosnabdijevanju Bara i Sutomora u toku turističke sezone. Regionalni Vodovod, za sada, ne bi mogao nadomjestiti nedostajuće količine vode sa ovog cjevovoda.

2	Unaprijeđenje kanalizacionog sistema
	• Popravka oštećenog fekalnog kolektora DN 250mm u naselju Čanj uz obalu. Kolektor je položen uz pješčani dio plaže zbog čega su radovi morali biti hitno izvedeni; • Ugradnja pumpe za otpadnu vodu u novoj fekalnoj crpnoj stanici "Čanj 2" nakon priključenja navedene stanice na elektronaponsku mrežu. Puštanjem u rad nove fekalne crpne stanice riješen je problem sa odvođenjem otpadnih voda jednog dijela naselja Čanj 2; • Popravka i čišćenje automatske rešetke u fekalnoj pumpnoj stanici "Botun"; • Sanacija kanalizacione šahte na raskrsnici ulice Vuka Karadžića i ulice Save Kovačevića u Sutomoru. Izvedenim radovima riješen je problem sa čestim oštećenjima na asfaltnoj površini navedene raskrsnice u toku obilnijih padavina; • Izrada gornje ploče na kanalizacionoj šahti u ulici Obala Iva Novakovića kod lokala "Malibu"
3	Rekonstrukcija pumpnih stanica za pitku vodu
	• U P.S. "Sutomore" je izvršen remont dva elektromotora snage 45 kW. Izvršena je zamjena i ugradnja hidrostatičke sonde. • U P.S. "Brca" je izvršen remont dva elektromotora snage 44 kW. Nabavljena je jedna nova pumpa bez elektromotora; • U P.S. "Pobrđe" je izvršen remont pumpe ,odnosno, zamjena dijelova hidraulike pumpe - VCV 250/5, 5.5 kW; • U P.S."Ratac" je izvršen remont pumpe odnosno zamjena dijelova hidraulike pumpe - VCV 250/5, 5.5 kW; • U P.S."Rutke" je izvršen remont pumpe (ugradnja nove hidraulike). Nabavljena je jedna pumpa bez motora i set rezervnih dijelova za isti tip pumpe; • U P.S. "Suvi potok" je izvršen remont pumpe i zamjena dijelova hidraulike pumpe - VCV 250/5, 5.5 kW.
4	Rekonstrukcija pumpnih stanica za otpadnu vodu
	• U F.C.S. "Novi Botun" je izvršena popravka automatske vertikalne rešetke koja je oštećena uslijed preopterećenja otpadnim materijalom. Takođe je izvršena zamjena dotrajalih dijelova rezervnim.
5	Rekonstrukcija, sanacija izvorišta i modernizacija hlornih postrojenja
	• U P.S. "Sutomore" je ugrađen i pušten u rad uređaj za neutralizaciju hlora; • U P.S. "Sutomore" je izvršen remont hlorne pumpe snage 1.5 kW.

<u>MIESNA ZAJEDNICA ŠUŠANJ</u>	
1	Unaprijeđenje vodovodne mreže i pratećih objekata
	• Više intervencija na cjevovodu ČC DN400mm iznad magistralnog puta kod Crvene plaže i u mjestu Črvanj. U pitanju je već opisan cjevovod koji je na više lokacija saniran na području MZ Spič; • Izmještanje priključka i izgradnja nove vodomjerne šahte za stambene objekte u ulici Mila Damjanovića u naselju Žukotrlica; • Izgradnja dijela ograde i nove kapije za rezervoar "Šušanj". • Isključenje cjevovoda AC DN150mm u ulici Nikole R Lekića. Nakon što su predstavnici MPP Jedinstvo završili radove u vodovodnoj šahti koja se nalazi na raskrsnici ulice Nikole R Lekića i ulice Anta Đedovića, stekli su se uslovi za isključenje navedenog cjevovoda i izmještanje tri priključka na novoizgrađeni cjevovod DCI DN200mm; • Izmještanje priključaka na novoizgrađenu vodovodnu mrežu u ulici Španskih boraca u naselju Ilino. • Sanacija cjevovoda ČC DN300mm u Ulici 4. crnogorske proleterske brigade. Ovaj cjevovod je izveden prije skoro 50 godina i potrebno je planirati njegovu zamjenu u skladu sa planskom dokumentacijom zbog izuzetne važnosti za vodosnabdijevanje naselja Žukotrlica, Novi Pristan, Ilino ispod pruge i dijela naselja Ilino uz prugu u Jadranskoj ulici; • Sanacija gornje ploče vodovodne šahte u Šušanjskoj ulici. Armirano-betonska ploča sa poklopcem je oštećenja od prekomjernog opterećenja teretnim vozilima; • Više intervencija na cjevovodu PEHD d90mm u naselju Gornji Šušanj u ulici Vasa Milića. Iako je sam cjevovod u dobrom stanju dolazi do čestih havarija uslijed pomjeranja nestabilnog tla; • Više intervencija na cjevovodu AC DN150mm u Ulici crnogorskih serdara u naselju Ilino. Uzrok oštećenjima je rad građevinske mehanizacije prilikom izgradnje stambeno poslovnih objekata. Bez obzira što su na ovom cjevovodu kvarovi dosta rijetki neophodno je izvršiti njegovu zamjenu zbog njegove trase koja prolazi kroz privatne posjede što znatno otežava radove na održavanju; • Rekonstrukcija dijela vodovodne mreže u naselju Šušanj u ulici Milivoja Barjamovića. Ovi radovi su bili neophodni u cilju poboljšanja vodosnabdijevanja najviših zona naročito u toku ljetnjeg perioda. Položeno je 180m cijevi PEHD Ø63mm i izvršeno je izmještanje svih kućnih priključaka; • Rekonstrukcija vodovodne šahte u ulici Josipa Sladea u naselju Ilino iznad pruge.
2	Rekonstrukcija pumpnih stanica za pitku vodu
	• U P.S. "Šušanj" je izvršen remont dvije pumpe odnosno zamjena dijelova hidrauličke pumpe - VCV 250/5, 5.5 kW.

<u>MJESNA ZAJEDNICA BAR V-SUTORMAN</u>	
1	Unaprijeđenje vodovodne mreže i pratećih objekata
- Više intervencija u Tršanjskoj ulici u naselju Marovići. Učestalost kvarova je zadnjih godina primjetno veća zbog vrlo lošega stanja vodovodnih cijevi. Uslijed čestih kvarova evidentni su i veći gubici na ovom dijelu vodovodne mreže što u toku ljetnjih mjeseci znatno utiče na kvalitet vodosnabdijevanja naselja Gornji Marovići. Iz tog razloga je potrebno planirati rekonstrukciju vodovoda na potezu dužine 240m; - Izvršena je zamjena većeg dijela dotrajalog cjevovoda LG DN100mm u naseljima Gornji Marovići i Sustaš. Od rezervoara "Marovići" do potoka Maskića položeno je 200m cjevovoda PEHD Ø110mm dok je od mjesta Šuplje do kuće u vlasništvu porodice Mustafić položeno još 110m cjevovoda PEHD Ø110mm. Stari cjevovod je nakon izmještanja svih priključaka isključen sa mreže. Naselje Gornji Marovići se uglavnom snabdijeva vodom sa izvorišta Sustaš čija izdašnost u toku ljetnjeg perioda (2 l/s) nije ni približno dovoljna da zadovolji potrebe potrošača u naseljima Sustaš, Pod Sustaš, Mandarići i Gornji Marovići. Smanjenjem gubitaka na mreži i povećanjem kapaciteta pumpi u pumpnoj stanici "Kurilo" nastojimo da ublažimo sve navedene probleme.	
<u>MJESNA ZAJEDNICA BAR IV -BURTAIŠI</u>	
1	Unaprijeđenje vodovodne mreže i pratećih objekata
- Isključenje dijela dotrajale i nepristupačne vodovodne mreže na raskrsnici 192. ulice i Burtaiške ulice zbog već izgrađene nove vodovodne mreže; - Popravka na cjevovodu PVC Ø160mm do pumpne stanice "Ahmetov Brijeg". Cjevovod je od izuzetnog značaja za snabdijevanje naselja Ahmetov Brijeg. Njegova ukupna dužina je 240m dok je najkritičniji dio dužine cca 75m. - Isključenje dijela dotrajale vodovodne mreže i izmještanje vodovodnih priključaka u Ulici nadbiskupa Dobrečića u naselju Rena, s obzirom da je vodosnabdijevanje riješeno sa glavnog cjevovoda ČC DN400mm Kajnak - Kurilo;	
2	Rekonstrukcija pumpnih stanica za pitku vodu
U P.S "Kurilo" je izvršena nabavka pumpe i set rezervnih dijelova hidraulike za istu pumpu. Izvršen je servis elektromotora snage 7.5 Kw	
3	Razvoj kanalizacione mreže i izrada projektne dokumentacije
Izrađen je glavni projekat fekalne kanalizacione mreže u ulici Vladike Rufima Boljevića u naselju Rena. Realizacijom ovog projekta Opština Bar će riješiti problem odvođenja otpadnih voda za sve individualno stambene objekte u navedenom dijelu naselja, naročito problem izlivanja otpadnih voda u obližnji otvoreni kanal i područje garnizona.	

MJESNA ZAJEDNICA BAR II – POLJE**1 Unaprijeđenje vodovodne mreže i pratećih objekata**

- Isključenje dotrajalog cjevovoda PVC Ø160mm i izmještanje vodovodnih priključaka na cjevovod DCI DN200mm u Bulevaru JNA. Izmješteni su vodovodni priključci za objekat CEDIS-a, dvije porodične kuće i nove objekte na prostoru nekadašnje Rumijetrans;
- Zamjena 150m dotrajale pocinkovane cijevi sa PEHD Ø63mm i izmještanje svih kućnih priključaka u ulici Đuzepe Volpija u naselju Polje. Ovim radovima je riješen problem sa dotrajalom vodovodnom mrežom.
- Izmještanje cca 30m vodovodne cijevi PEHD Ø63mm do objekta "Crossfit" u Željezničkoj ulici zbog neriješenih imovinsko pravnih odnosa;

MJESNA ZAJEDNICA BAR STARI BAR**1 Unaprijeđenje vodovodne mreže i pratećih objekata**

- Sanacija vodovodnih šahti i zamjena tri odzračna ventila na trasi cjevovoda od izvorišta Turčini (izvorišta Glava od vode i Vrteljak) do rezervoara "Spile";
- Izmještanje odzračnog ventila na cjevovodu ČC DN400mm kod izvorišta Kajnak u Starom Baru.
- Više intervencija na cjevovodu AC DN300mm u naselju Gornje Zaljevo. Cjevovod je izveden prije skoro 55 godina. Njegova zamjena je neophodna iz više razloga. Gotovo cijelom svojom trasom se nalazi u privatnim posjedima što je dovelo do neovlašćene potrošnje vode kao i do povećanog rizika od materijalne štete na objektima. Takođe, u većini slučajeva zbog svoje pozicije nije dostupan za mehanizaciju što znatno otežava radove na njegovom održavanju;
- Polaganje cijevi PEHD Ø63mm uz trasu cjevovoda PEHD Ø315mm u naselju Tomba uz magistralni put. Vodovod PEHD Ø315mm je izvodila firma MPP "Jedinstvo" iz Srbije. Da bi se izbjeglo izmještanje priključaka na ovaj cjevovod, u isti rov je prilikom izvođenja radova položena navedena cijev PEHD Ø63mm u dužini od 500m;
- Izrada spoja između cjevovoda PEHD Ø110mm i novoizgrađenog PEHD Ø315mm do magistralnog puta ispred objekta "Kalamper Petrol" u naselju Tomba. Nakon ovih radova isključena je dotrajala vodovodna mreža i izmješteni su kućni priključci za potrošače čiji se objekti nalaze uz magistralni put od rijeke Rikavac do ulice Tombarske;
- Zamjena 6m cjevovoda PVC Ø160mm u privatnom posjedu u ulici Mitra Ratkovića blizu Stare masline. Potrebno je planirati rekonstrukciju postojećeg cjevovoda u dužini cca 610m od Stare masline do Ulice braće Marić, čime bi se poboljšalo snadbijevanje naselja Rap i Bartula;

2	Unaprijeđenje kanalizacionog sistema
	Zamjena cca 20m dotrajale kanalizacione cijevi ispred ulaza u Stari grad Bar. Ovim radovima je riješen problem u funkcionisanju fekalnog kolektora zbog oštećenja u propustu ispred glavnog ulaza u grad.
3	Razvoj vodovodne mreže i izrada projektne dokumentacije za objekte hidrotehničke infrastrukture
	- Izrađen je glavni projekat rekonstrukcije vodovodne mreže u ulici Donja Tomba. Realizacijom ovog projekta Opština Bar će obezbijediti bolju povezanost distributivne mreže naselja Donja Tomba sa vodovodnim sistemom koji se snabdijeva sa rezervoara "Zaljevo 1". Osim navedenog, riješiće se i značajni problemi sa gubicima vode u sistemu i stvoriće se uslovi za dalji razvoj sistema. Postojeća vodovodna mreža je zastarjela, zahtjeva česte intervencije zbog kvarova i nema dovoljno kapaciteta da zadovolji sadašnje potrebe stanovništva na tom području; - Izrađen je glavni projekat rekonstrukcije hidrotehničkih instalacija na području kaldrme u Starom Baru kojim je predviđena zamjena postojeće hidrotehničke instalacije novom adekvatnih profila.
4	Rekonstrukcija pumpnih stanica za pitku vodu
	U P.S. "Stari Bar" izvršena je popravka kvara na opremi za automatsku kontrolu rada pumpi koje sa izvorišta Kajnak potiskuju vodu ka rezervoaru "Stari Bar".
5	Rekonstrukcija, sanacija izvorišta i modernizacija postrojenja
	Na izvorištu Spile je ugrađena nova pumpa za hlor snage 1.5 kW.
<u>MJESNA ZAJEDNICA BAR I - TOPOLICA</u>	
1	Unaprijeđenje vodovodne mreže i pratećih objekata
	- Zbog kvara ispod objekta u ulici Maršala Tita, izvedeni su radovi na isključenju dijela dotrajale vodovodne mreže i izmještanju priključaka na novi cjevovod za više poslovnih objekata kod restorana "Gurman"; - Izmještanje jednog dijela priključaka za stambene objekte u ulici Rista Lekića u toku izvođenja radova na novom kružnom toku i isključenje dotrajale vodovodne mreže kako bi se izbjegla moguća oštećenja nove asfaltne površine; - Izrada vodovodnog priključka za zalivanje zelenih površina na novom kružnom toku kod zgrade Opštine Bar; - Izrada vodovodnog priključka za zalivanje zelenih površina i hitna sanacija gornje ploče šahte na kružnom toku kod konkatedrale; - Izrada spoja između cjevovoda DCI DN200mm i novoizgrađenog dijela planiranog DCI DN150mm u ulici Makedonskoj ispred novog stambeno-poslovnog objekta; - Izmještanje nadzemnog hidranta na kraju ulice Mila Boškovića. Hidrant se morao izmjestiti na zelenu površinu zbog izgradnje novog parking prostora.

2	Unaprijeđenje kanalizacionog sistema
	Postavljena je nova slivnička rešetka u ulici Učiteljice Milice Pejović Dedović čime je riješen problem sa atmosferskim vodama na parking prostoru kod JZU "Dom Zdravlja" – Bar.
3	Razvoj vodovodne mreže i izrada projektne dokumentacije za objekte hidrotehničke infrastrukture
	Izrađen je projekat adaptacije trga "Vladimira i Kosare" u centru grada. Planiranim rješenjem postojeća vodovodna mreža kao i atmosferska kanalizacija, zamijenice se novim instalacijama, adekvatnog profila i trasom koja će biti u skladu sa rekonstruisanim trgom.
<u>MJESNA ZAJEDNICA MRKOJEVIĆI</u>	
	Vršene su redovne kontrole regulatora pritiska na odvoju sistema regionalnog vodovoda za naselje Veliki Pijesak, manje popravke na cijevima i izrada novih vodovodnih priključaka na osnovu prihvaćenih zahtjeva.

U toku 2021. godine realizovale su se brojne aktivnosti koje se odnose na:

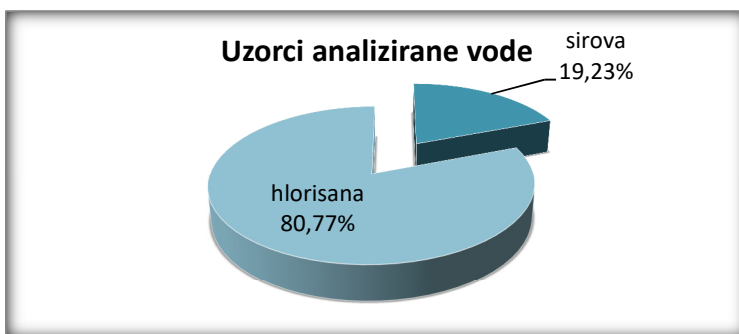
- Konstantno održavanje prostora oko objekata na vodovodnoj i kanalizacionoj mreži (košenje i čišćenje oko kaptaža, rezervoara, pumpnih stanica itd.);
- Održavanje samih objekata kroz rekonstrukciju fasade;
- Redovni transport vode autocistijernom bezvodnim područjima na teritoriji opštine Bar;
- Pružanje pomoći Službi zaštite i spašavanja prilikom gašenja požara na više lokacija u toku ljetnjeg perioda;
- Redovno ispiranje vodovodne mreže na više muljnih ispusta u gradu u cilju obezbjeđenja potrebnog kvaliteta vode kao i ublažavanja pojave замуćenja vode u toku perioda obilnih padavina;
- Pripremu dokumentacije za dobijanje upotrebnih dozvola za objekte realizovane po Aneksu 6 Ugovora o vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda na jadranskoj obali – faza III Bar;
- Saradnju sa predstavnicima Opštine Bar i izvođačima prilikom realizacije sledećih projekata:
- ✓ Izgradnja saobraćajnica Ulica 12 i Ulica 13A sa hidrotehničkim instalacijama u skladu sa planskom dokumentacijom DUP "Ilino";

- ✓ Izgradnja javnog parking prostora u ulici Mila Boškovića gdje je bilo neophodno izvesti radove na izmještanju nadzemnog hidranta;
- ✓ Izgradnja vodovoda PEHD Ø315mm koji predstavlja nastavak ranije izgrađenog vodovoda DCI DN250mm od rezervoara "Zaljevo 1" ka naselju Polje, u sklopu projekta *Poboljšanje vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda na crnogorskom primorju - Faza III Bar*;
- ✓ Izgradnja kružnog toka i nadvožnjaka na Bulevaru Revolucije;
- Saradnju sa predstavnicima Udruženja vodovoda Crne Gore u cilju pripreme neophodne dokumentacije za planirane projekte koji se odnose na zamjenu svih azbest-cementnih vodovodnih cijevi na teritoriji opštine Bar;
- Saradnju sa predstavnicima Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma i predstavnicima Opštine Bar u cilju analize predloženih nacрта izmjena i dopuna planske dokumentacije DUP "Topolica III" i DUP "Topolica IV" koje se odnose na fazu hidrotehnike;
- Redovno dostavljanja podataka Regulatornoj agenciji za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti koji se odnose na količine proizvedene vode i radove na vodovodnoj i kanalizacionoj mreži (sanacije, rekonstrukcije, geodetska snimanja i sl.);
- Postupanja po dostavljenim zahtjevima fizičkih i pravnih lica a koji se odnose na:
 - ✓ izdavanje priključaka na hidrotehničku infrastrukturu;
 - ✓ izdavanje tehničkih uslova za projektovanje;
 - ✓ izdavanje saglasnosti na projektno tehničku dokumentaciju;
 - ✓ izdavanje potvrda i izvoda iz katastra podzemnih instalacija;
 - ✓ izdavanje mišljenja na predložena tehnička rješenja;
 - ✓ registraciju novih vodomjera;
 - ✓ zamjenu vodomjera;
 - ✓ izmještanje instalacija, vodomjernih šahti itd.

6. POLITIKA KVALITETA VODE I MJERE ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

Osnovna misija ovog Društva je isporuka higijenski ispravne i kvalitetne vode krajnjim korisnicima, koja zadovoljava standard propisane važećim zakonskim propisima. Takođe, jedan od prioriteta je i očuvanje životne sredine. Preventivnim aktivnostima koje sprovodimo dajemo doprinos smanjenju negativnog uticaja na prirodu i čovjekovu okolinu, poštujući zakonske propise iz oblasti zaštite životne sredine.

Jedna od najvažnijih aktivnosti u toku cijele godine je bila učestala analiza vode za piće. Tokom 2021. godine izvršeno je 364 mikrobioloških i fizičko-hemijskih analiza uzoraka vode, osnovnog A obima 353 uzorka, periodičnog B obima 8 uzoraka, dok je periodičnog C obima 3 uzorka. Od ukupnog broja uzetih uzoraka 70 uzoraka je sirova, dok je 294 hlorisana voda.

Ovdje treba napomenuti da sirova voda prije upotrebe ide na proces dezinfekcije, koji služi kako bi se mikrobiološka neispravnost skroz uklonila ili dovela do propisom dozvoljenih vrijednosti.

DOO "Vodovod i kanalizacija" Bar organizuje i vodi svoju poslovnu politiku, društveno odgovorno, ekološki svjesno, oslanjajući se zakonske okvire Republike Crne Gore i osnovnih propisa lokalne samouprave. Tokom prethodne godine ovo privredno društvo je resertifikovalo HACCP sistem (sertifikat broj:H-0027/20 od dana 19.06.2020.god.) i time potvrdilo da uspješno primjenjuje HACCP sistem koji ispunjava sve zahtjeve Codex Alimentarius CAC/RCP 1-1969, Rev.4-2003 u oblasti proizvodnje i distribucije vode iz vodovodne mreže za ljudsku upotrebu. Sertifikat je izdao Crnogorski institut za sertifikaciju i kvalitet (CISK).

DOO "Vodovod i kanalizacija" u protekloj godini nije evidentirano kao zagađivač životne sredine, niti je po tom osnovu bilo kaznenih mjera od strane ekološke inspekcije.

7. SEKTOR ZA OPŠTE I KOMERCIJALNE POSLOVE

Osnovna djelatnost ovog sektora odnosi se na administrativno-pravne poslove iz oblasti rada Društva, zaštitu imovine i objekata Društva i nabavku osnovnih sredstava i inventara neophodnih za poslovanje. Pravilno vođenje poslovne politike podrazumijeva poslovanje u skladu sa zakonodavnim okvirom koji je propisan za djelatnost koju obavlja ovo Društvo.

U Službi administracije, u izvještajnom periodu su pripremani pojedinačni akti za zaposlene i ugovori koji su zaključivani u okviru Programa Vlade CG o stručnom osposobljavanju visokoškolaca.

U skladu sa zvaničnim smjernicama Vlade Crne Gore u borbi protiv COVID-19 virusa, u društvu su se svakodnevno primjenjivale neophodne mjere zaštite, kako zaposlenih, tako i korisnika naših usluga. Svi zaposleni i korisnici usluga su bili u obavezi da nose zaštitne maske. Na ulasku/izlasku u objekat društva postavljena su sredstva za dezinfekciju ruku. Zaposleni su u velikom broju vakcinisani protiv COVID-19 virusa. U prostorijama za rad sa korisnicima, na pultovima između zaposlenih i korisnika postavljeni su prozirni pleksiglas paneli. Organizovan je i rad od kuće, u onim slučajevima u kojim je to proces rada dozvoljavao, kako bi se na najefikasniji način smanjila direktna komunikacija između zaposlenih. U okviru obavljanja drugih poslova u društvu, a koji su indirektno povezani sa zaštitom na radu, organizovana je dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija kako prostorija samog društva, tako i objekata na kojima se ukazala potreba u skladu sa Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti.

Svi zaposleni u DOO „Vodovod i kanalizacija“ Bar su kolektivno osigurani od povreda na radu i profesionalnih bolesti, a uvedeno je i dopunsko zdravstveno osiguranje, za slučaj teških bolesti i hirurških intervencija.

Djelatnostima službe nabavke se obezbjeđuje ekonomično, efikasno i efektivno korišćenje sopstvenih sredstava u cilju nabavke roba, usluga, odnosno radova odgovarajućeg kvaliteta u odnosu na svrhu, namjenu i procijenjenu vrijednost nabavke. Takođe, obezbjeđuje se konkurencija između privrednih subjekata u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, samim izbjegavanjem primjene diskriminatorskih uslova i kriterijuma, ili mjera kojima se favorizuju pojedini privredni subjekti.

Kao obveznici primjene Zakona o javnim nabavkama, u 2021.godini, ovo društvo je raspisalo 5 otvorenih poziva (tendera) za nabavku roba i usluga, i 15 postupaka jednostavne nabavke, koji su uspješno sprovedeni i za koje su zaključeni ugovori u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i Pravilnikom o načinu sprovođenja jednostavnih nabavki. Postupci javnih nabavki se sprovode na transparentan način, objavljivanjem dokumentacije u Elektronskom sistemu javnih nabavki, na koji način se obezbjeđuje da svi privredni subjekti imaju ravnopravan tretman. Zaposleni su redovno pohađali obuke i seminare iz oblasti javnih nabavki, a pored službenika za javne nabavke licencu za rad na poslovima javnih nabavki je steklo još jedno lice.

U toku 2021. godine izvršen je inspekcijski nadzor u pogledu sprovođenja postupaka javnih nabavki od strane Uprave za inspekcijske poslove. Utvrdimo je da je subjekat postupao u skladu sa Zakonom, što je i konstatovano zapisnikom o izvršenom inspekcijskom nadzoru.

Ministarstvu finansija i socijalnog staranja – Direktoratu za politiku javnih nabavki su u zakonskom roku dostavljeni svi izvještaji i evidencije na propisanim obrascima.

Unutrašnja služba zaštite obavlja poslove koji se odnose na spriječavanje protivpravnih radnji usmjerenih prema licima i imovini koji se štite, odnosno zaštitu imovine i objekata društva od uništavanja, oštećenja i krađe, kao i na zaštitu zaposlenih od svakog oblika ugrožavanja njihove bezbjednosti u skladu sa Zakonom o zaštiti lica i imovine (Sl.list CG 43/18) i propisima donijetim na osnovu tog zakona.

U prethodnom periodu urađen je obiman posao na formiranju i uspostavljanju funkcionalne i efikasne Unutrašnje službe zaštite.

U 2021. godini potpisan je ugovor za nabavku i ugradnju opreme za tehničko obezbjeđenje izvorišta "Zaljevo", "Kajnak", "Sustaš", "Brca", "Vrelo", prepumpnu stanicu "Sutomore", rezervoare "Šušanj 1", "Golo Brdo" i "Spile", bunare "Velje oko" i bunar "B-7" u Orahovom polju. Svi gore pomenuti objekti su tehnički obezbijedjeni. Angažovano je privredno društvo koje će u narednom periodu vršiti usluge monitoringa iz operativnog centra preko tehničkih uređaja za automatski prijem, kao i neprekidnu obradu alarmnih i drugih signala i informacija sa objekata koji su obuhvaćeni sredstvima tehničke zaštite.

U periodu od maja do septembra 2021.godine počelo se sa procesom obuke za zaštitare lica i imovine (2 izvršioca), koja su ispunila uslove za dobijanje odobrenja od Ministarstva unutrašnjih poslova za vršenje tih poslova. Broj izvršilaca u Unutrašnjoj službi zaštite je povećan za dva, pa su se stekli uslovi za organizovanje 24-oro časovnog smjenskog rada, u cilju preventivnog djelovanja (svakodnevnih obilazaka svih objekata koje koristi ovo Društvo), a sve u skladu sa Zakonom o zaštiti lica i imovine.

Krajem 2021.godine urađena je revizija postojećih Planova zaštite, koju je Društvo po Zakonu u obavezi da radi jednom godišnje ili prije isteka jedne godine, ukoliko dođe do promjene određenih okolnosti, u konkretnom slučaju ugradnja i postavljanje video nadzora.

Svim zaposlenim u Unutrašnjoj službi zaštite su obezbijeđene uniforme i oprema u skladu sa Pravilnikom o uniformi Unutrašnje službe zaštite DOO "Vodovod i kanalizacija" Bar.

Unutrašnja služba zaštite vršila je poslove kontrolisanja i izvještavanja o poštovanju osmočasovnog radnog vremena, putem sistema za evidenciju dolazaka/odlazaka sa posla zaposlenih u toku radnog vremena.

U okviru ostalih aktivnosti službe, obavljena je provjera ispravnosti svih hidranata, kao i redovni šestomjesečni pregledi protivpožarnih aparata i opreme.

8. SEKTOR ZA EKONOMSKO – FINANSIJSKE POSLOVE

Sektor za ekonomsko-financijske poslove je veoma značajan dio Društva jer kroz evidentiranje, obradu i prenos podataka daje se nemjerljiva podrška menadžmentu pri donošenju važnih poslovnih odluka. Kroz aktivnosti koje su sprovedene u velikoj mjeri se omogućilo poboljšanje efikasnosti administrativnih, operativnih i finansijskih procesa u Društvu.

Jedan od najznačajnijih zadataka ovog sektora je tačna evidencija korisnika komunalnih usluga, fakturisanje usluga po svim kategorijama korisnika, efikasnija naplata potraživanja i vođenje knjigovodstvene evidencije na osnovu propisanih pravila i u skladu sa relevantnim MRS računovodstvenim standardima, Zakonom o računovodstvu i reviziji. Realizovanjem navedenih aktivnosti doprinosi se objektivnom prikazu finansijskog poslovanja i rezultata Društva, a samim tim daje se doprinos i očuvanju likvidnosti.

Ukupan broj korisnika na 31.12.2021.godine iznosio je 26.919. U narednim tabelama dat je analitički i grafički prikaz korisnika po statusima i djelatnostima.

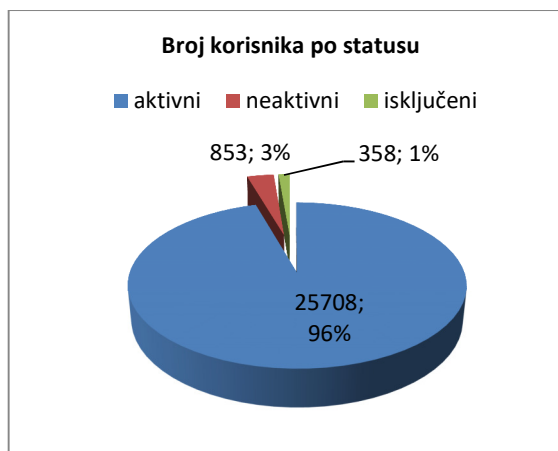
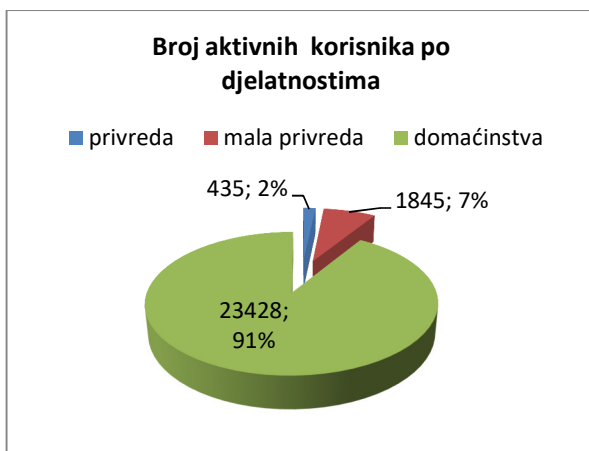
UKUPAN BROJ POTROŠAČA	
AKTIVNI	25708
NEAKTIVNI	853
ISKLJUČENI	358
UKUPNO	26919

AKTIVNI POTROŠAČI	
PRIVREDA	435
MALA PRIVREDA	1845
DOMAĆINSTVA	23428
UKUPNO	25708

BROJ POTROŠAČA PO DJELATNOSTIMA	
PRIVREDA	450
MALA PRIVREDA	2147
DOMAĆINSTVA	23469
UKUPNO	26066

POTROŠAČI KATEGORIJE FIZIČKA LICA	
Fizička lica - domaćinstva	23313
Fizička lica - soc.pomoć	64
Fizička lica – slijepa lica	62
Fizička lica- MS	30
UKUPNO	23469

POTROŠAČI KATEGORIJE PRAVNA LICA	
Mala privreda	2147
Privreda	407
Javne ustanove	27
Pravna lica sa popustom	16
UKUPNO	2597

Najveći procenat učešća u broju korisnika imaju korisnici iz kategorije domaćinstva i to sa 90%, dok se 10% odnosi na korisnike iz kategorije pravna lica.

U osnovi poslovanja prioritetni cilj je zadovoljstvo korisnika usluga i održavanje slike socijalno senzibilnog Društva. U tom cilju i u 2021. godini nastavilo se sa davanjem niza subvencija korisnicima usluga.

Pravo na subvenciju plaćanja po osnovu utrošene vode ostvaruju potrošači koji su korisnici materijalnog obezbjeđenja, na način što im se mjesečni račun umanjuje za 10 m³, dok se slabovidim licima i licima oboljelim od multipla-skleroze mjesečni račun umanjuje za 5 m³.

Takođe, za sve korisnike koji svoje obaveze izmiruju u zakonski predviđenom roku propisana je stimulativna mjera umanjenja računa za tekući mjesec za 5%. Ovo pravo prosječno mjesečno ostvaruje 5288 korisnika.

Tokom 2021.godine nastavilo se sa unaprijeđenjem komunikacije i razvoja kapaciteta za podršku potrošačima kako bi reakcija na njihove zahtjeve bila brža i efikasnija. U tom cilju propisan je plan komunikacijskih aktivnosti i uspostavljen je jedinstveni centar za potrošače gdje mogu dobiti sve potrebne informacije, podnijeti svoja pitanja i uputiti zahtjeve.

U toku 2021. godine od strane korisnika usluga podnijeto je 2017 reklamacija po različitom osnovu. Reklamacije su dio svakodnevnog poslovanja koje služe kao prilika za poboljšanje vlastite organizacije procesa poslovanja.

Nakon evidentiranja reklamacije i sagledavanja njene opravdanosti, izvršena je identifikacija i rješavanje uzroka kroz sprovođenje korektivnih radnji u propisanim rokovima.

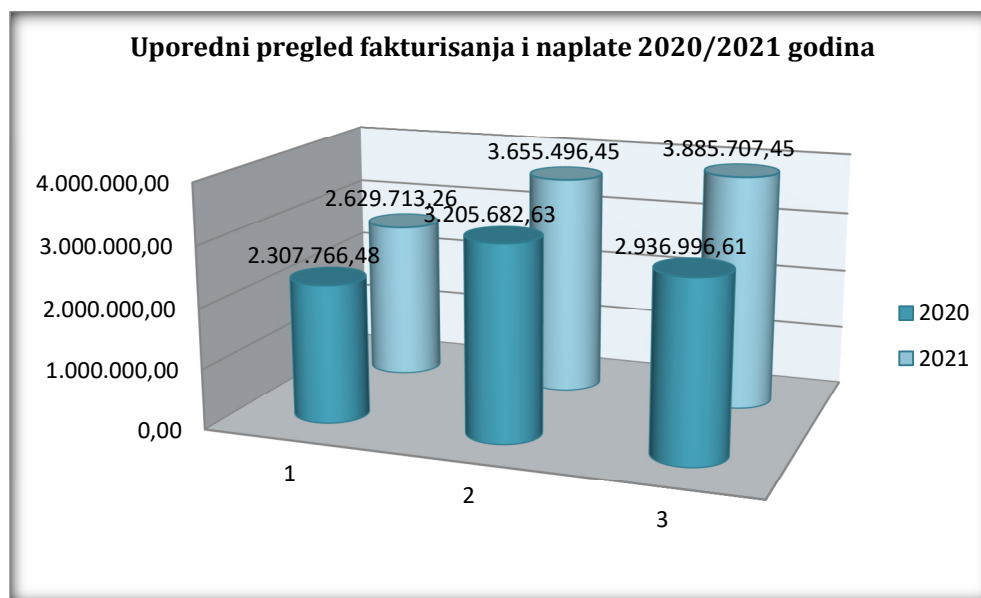
Za period od 12 mjeseci 2021. godine ispostavljeno je 299.063. računa, od čega 869 korisnika račun prima na e-mail adresu. Fakturisano je ukupno 2.629.713,26 m³, što u finansijskom smislu iznosi 3.655.496,45€ sa PDV-om. Fizičkim licima je fakturisano 2.174.288,22m³, odnosno 2.635.904,60€, dok je pravnim licima fakturisano 455.425,04m³ ili 1.019.591,85€. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ukupno je fakturisanje je bilo veće za 13,95% i to 11,81% kod kategorije potrošača fizička lica i 25,42% kod kategorije potrošača –pravna lica.

Ostvareni rezultati su povoljniji i u odnosu na poslovnu 2019.godinu, koja je po svim parametrima bila rekordna i u kojoj su vladali normalni uslovi privređivanja. Fakturisano je više za 3%, a ostvareni prihodi su veći za 17.121€.

U toku 2021.godine ukupno je naplaćeno 3.885.707,45€, što je za 32,30% više u odnosu na 2020.godinu, dok je u odnosu na 2019.godinu naplaćeni iznos veći za 8,88%.

Iz navedenih podataka proizilazi da je i pored prisustva pandemije Covid-19 ovo privredno društvo uz velike napore i adekvatnu organizaciju uspjelo ostvariti zadovoljavajuće poslovne rezultate.

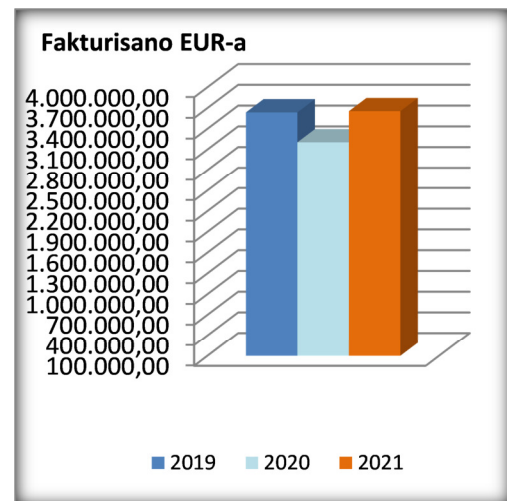
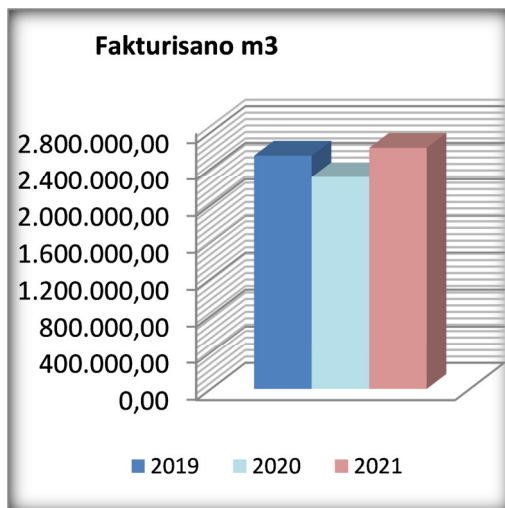
Uporedni pregled fakturisanja i naplate 2020/ 2021 god.			
Pregled fakturisanja i naplate	2020	2021	Index 2021/ 2020
Fakturisano m3	2.307.766,48	2.629.713,26	113,95
Fakturisano €	3.205.682,63	3.655.496,45	114,03
Naplaćeno €	2.936.996,61	3.885.707,45	132,30
% naplate	91,62%	106,30%	

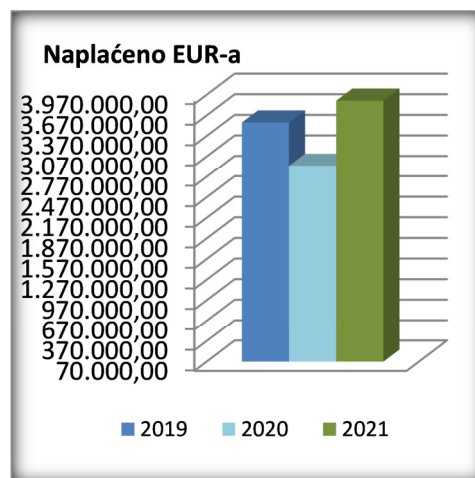
U nastavku teksta prikazan je uporedni pregled fakturisanja i naplate za 2019/2020/2021.godinu.

Pregled fakturisanih kubika po mjesecima i djelatnostima za 2019, 2020, 2021												
	Domaćinstva				Privreda				Ukupno			% 2021/ 2020
	2019	2020	2021	%	2019	2020	2021	%	2019	2020	2021	
JAN	122.660,86	130.219,59	144.146,72	10,70%	23.523,97	31.792,19	28.387,79	-10,71%	146.184,83	162.011,78	172.534,51	6,50%
FEB	129.535,29	145.374,06	139.076,09	-4,33%	26.076,28	34.744,76	38.549,11	10,95%	155.611,57	180.118,82	177.625,20	-1,38%
MAR	139.079,26	143.546,36	144.940,39	0,97%	31.744,09	21.250,25	22.361,35	5,23%	170.823,35	164.796,61	167.301,74	1,52%
APR	130.421,97	138.441,24	149.673,11	8,11%	29.542,19	19.683,25	21.695,06	10,22%	159.964,16	158.124,49	171.368,17	8,38%
MAJ	145.605,45	154.318,70	151.480,61	-1,84%	38.308,79	25.004,64	29.581,08	18,30%	183.914,24	179.323,34	181.061,69	0,97%
JUN	181.948,76	176.527,48	178.102,52	0,89%	50.198,46	34.443,91	34.190,07	-0,74%	232.147,22	210.971,39	212.292,59	0,63%
JUL	226.978,98	193.992,43	248.635,97	28,17%	68.756,01	45.004,06	64.863,07	44,13%	295.734,99	238.996,49	313.499,04	31,17%
AVG	303.261,02	196.555,63	324.498,67	65,09%	70.961,65	37.724,74	68.066,07	80,43%	374.222,67	234.280,37	392.564,74	67,56%
SEPT	240.690,87	197.563,71	243.932,70	23,47%	51.288,30	31.568,63	52.513,79	66,35%	291.979,17	229.132,34	296.446,49	29,38%
OKT	166.446,45	167.033,16	159.266,24	-4,65%	41.564,52	33.592,74	34.980,06	4,13%	208.010,97	200.625,90	194.246,30	-3,18%
NOV	143.598,24	160.896,71	148.846,87	-7,49%	35.651,79	24.223,76	32.351,51	33,55%	179.250,03	185.120,47	181.198,38	-2,12%
DEC	113.665,79	140.165,69	141.688,33	1,09%	33.045,47	24.098,79	27.886,08	15,72%	146.711,26	164.264,48	169.574,41	3,23%
UKUPNO	2.043.892,94	1.944.634,76	2.174.288,22	11,81%	500.661,52	363.131,72	455.425,04	25,42%	2.544.554,46	2.307.766,48	2.629.713,26	13,95%

Pregled fakturisanih EUR-a po mjesecima i djelatnostima za 2019, 2020, 2021												
	Domaćinstva				Privreda				Ukupno			% 2021/ 2020
	2019	2020	2021	%	2019	2020	2021	%	2019	2020	2021	
JAN	155.302,14	162.060,94	178.391,67	10,08%	56.044,55	74.846,19	66.927,27	-10,58%	211.346,69	236.907,13	245.318,94	3,55%
FEB	164.750,60	177.767,04	173.434,00	-2,44%	61.433,32	80.181,10	92.065,93	14,82%	226.183,92	257.948,14	265.499,93	2,93%
MAR	174.053,08	177.437,41	179.938,49	1,41%	73.763,85	50.059,04	53.393,01	6,66%	247.816,93	227.496,45	233.331,50	2,56%
APR	163.481,72	170.799,68	185.202,33	8,43%	69.160,75	47.335,00	50.237,23	6,13%	232.642,47	218.134,68	235.439,56	7,93%
MAJ	178.674,13	185.416,50	187.467,48	1,11%	89.643,23	58.506,71	66.538,81	13,73%	268.317,36	243.923,21	254.006,29	4,13%
JUN	219.531,61	213.748,75	216.405,00	1,24%	117.176,37	79.686,55	76.448,94	-4,06%	336.707,98	293.435,30	292.853,94	-0,20%
JUL	268.003,43	230.777,12	293.261,97	27,08%	156.317,52	102.717,31	139.760,23	36,06%	424.320,95	333.494,43	433.022,20	29,84%
AVG	349.751,87	231.632,12	369.641,08	59,58%	162.889,43	87.404,36	146.371,03	67,46%	512.641,30	319.036,48	516.012,11	61,74%
SEPT	280.857,62	233.582,32	289.534,18	23,95%	118.407,50	74.409,84	114.602,81	54,02%	399.265,12	307.992,16	404.136,99	31,22%
OKT	202.364,28	202.290,96	196.763,66	-2,73%	95.777,31	78.647,35	77.161,33	-1,89%	298.141,59	280.938,31	273.924,99	-2,50%
NOV	177.496,95	197.520,56	186.794,18	-5,43%	83.446,38	57.393,16	73.258,11	27,64%	260.943,33	254.913,72	260.052,29	2,02%
DEC	143.109,93	173.953,90	179.070,56	2,94%	76.937,99	57.508,72	62.827,15	9,25%	220.047,92	231.462,62	241.897,71	4,51%
UKUPNO	2.477.377,36	2.356.987,30	2.635.904,60	11,83%	1.160.998,20	848.695,33	1.019.591,85	20,14%	3.638.375,56	3.205.682,63	3.655.496,45	14,03%

Pregled naplaćenih EUR-a po mjesecima i djelatnostima za 2019, 2020, 2021											
	Domaćinstva				Privreda				Ukupno		
	2019	2020	2021	%	2019	2020	2021	%	2019	2020	2021
JAN	134.170,27	142.587,12	161.727,50	13,42%	40.774,40	54.331,93	55.715,75	2,55%	174.944,67	196.919,05	217.443,25
FEB	154.353,40	149.102,41	163.536,31	9,68%	49.897,99	79.491,63	53.849,42	-32,26%	204.251,39	228.594,04	217.385,73
MAR	160.856,24	129.051,70	174.053,64	34,87%	75.046,38	54.397,34	53.980,85	-0,77%	235.902,62	183.449,04	228.034,49
APR	164.177,36	137.680,65	178.625,90	29,74%	66.592,06	36.957,47	49.608,60	34,23%	230.769,42	174.638,12	228.234,50
MAJ	177.658,02	147.869,24	192.766,27	30,36%	67.595,22	51.563,10	49.209,69	-4,56%	245.253,24	199.432,34	241.975,96
JUN	209.191,42	172.205,97	237.775,89	38,08%	90.998,92	45.418,58	78.322,20	72,45%	300.190,34	217.624,55	316.098,09
JUL	268.248,50	197.415,00	278.547,40	41,10%	115.347,10	59.230,21	71.186,68	20,19%	383.595,60	256.645,21	349.734,08
AVG	347.388,20	205.669,36	396.096,02	92,59%	149.334,60	63.893,02	160.355,81	150,98%	496.722,80	269.562,38	556.451,83
SEPT	300.027,62	238.491,07	318.274,15	33,45%	118.517,22	91.737,33	193.066,29	110,46%	418.544,84	330.228,40	511.340,44
OKT	239.818,81	226.831,50	248.262,79	9,45%	110.469,79	75.327,70	125.511,10	66,62%	350.288,60	302.159,20	373.773,89
NOV	175.710,61	212.873,40	214.510,13	0,77%	104.092,55	70.612,56	86.131,01	21,98%	279.803,16	283.485,96	300.641,14
DEC	170.793,79	197.347,46	197.095,10	-0,13%	77.833,07	96.910,86	147.498,95	52,20%	248.626,86	294.258,32	344.594,05
UKUPNO	2.502.394,24	2.157.124,88	2.761.271,10	28,01%	1.066.499,30	779.871,73	1.124.436,35	44,18%	3.568.893,54	2.936.996,61	3.885.707,45

Služba za prinudnu naplatu je održala je kontinuitet u podnošenju prijedloga za izvršenje u cilju izbjegavanja zastare. Kontinuirano se radilo kako na novim predmetima iz izvještajne godine, tako i na predmetima iz ranijih godina i onih prema kojima je postupak prinudne naplate već pokrenut u prethodnom periodu.

I u stabilnim uslovima poslovanja postoji evidentan problem naplate potraživanja kako kod domaćinstva, tako i kod pravnih lica, iz razloga što su već godinama poremećeni prioriteti u plaćanju obaveza. Najveći problem naplate potraživanja se javlja u oblicima kolektivnog stanovanja, gdje ne postoji interesovanje korisnika da se mjerna mjesta redovno očitavaju i time se doprinesu što tačnijoj evidenciji.

Takođe, ono što predstavlja problem kod naplate u svim komunalnim društvima je i neefikasna naplata putem prinudne naplate. Iako je uvođenjem sistema javnih izvršitelja izvršni postupak potpuno promijenio fizionomiju, realizacija je i dalje nedovoljno efikasna.

Pregled broja dužnika i iznosa duga u predmetnim izvršenjima				
Kategorije potrošača	Broj dužnika u 2021.g.	Iznos duga (€)	Ukupan broj dužnika	Ukupan iznos duga na 31.12.2021
Privreda	20	114.209,88	43	73.911,51
Mala privreda	70	67.960,62	257	158.904,48
Domaćinstva	452	375.072,83	1.807	1.017.703,68
Ukupno:	542	557.243,33	2.107	1.250.519,67

U toku 2021. godine podnijeto je 542 prijedloga za izvršenje prema korisnicima koji svoje obaveze ne izmiruju blagovremeno, od čega je 28 % izmirilo dug po osnovu rješenja o izvršenju.

Takođe, pozitivni efekti naplate potraživanja postižu se i putem zaključenih protokola o izmirenju duga na rate po osnovu prethodno dostavljenih opomena.

Imajući u vidu oslabljenu platežnu moć naših korisnika, najprije izazvanu pandemijom Korona virusa, kao i činjenice da je privredna djelatnost u stagnaciji Društvo je dodatno inoviralo postojeći reprogram.

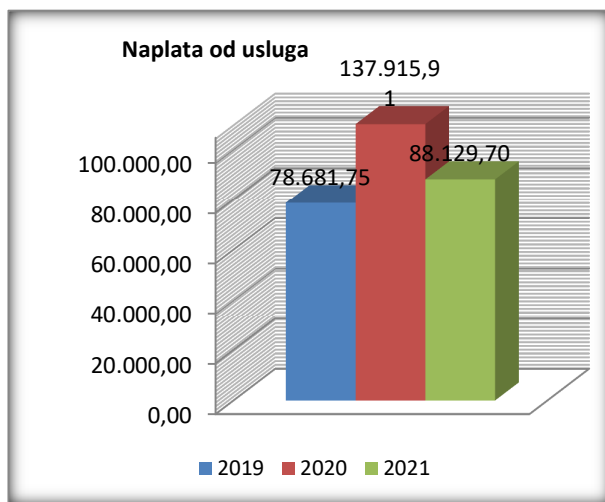
Na ovaj način omogućeno je korisnicima da pod povoljnim uslovima izmire svoja dugovanja i izbjegnu troškove prinudne naplate ili eventualnog isključenja sa distributivne mreže. U toku izvještajnog perioda potpisano je 459 reprograma, od čega po osnovu prijedloga za izvršenje njih 114.

Aktivno se radilo na ažuriranju baze podataka sa dopunjavanjem matičnih podataka kroz revidenciju terena. U toku 2021. godine izvršen je prenos vlasništva za 439 korisnika.

Jedan od prioriteta poslovanja je i smanjenje komercijalnih gubitaka i to sistemskim identifikovanjem korisnika koji su bespravno priključeni na distributivnu mrežu. U toku 2021.godine koordinisanim aktivnostima otkriveno je 150 nelegalnih priključaka, prema kojima su preduzimane zakonom propisane mjere u vidu isključenja sa distributivne mreže, a podnijeto je i 10 krivičnih prijava zbog krivičnih djela iz članova 281,239 i 387 Krivičnog zakonika Crne Gore.

NAPLATA OD USLUGA

USLUGE	2019	2020	2021	%
JAN	3.320,72	3.141,21	4.223,30	34,45%
FEB	3.163,53	4.144,38	4.471,50	7,89%
APR	7.289,01	2.476,99	7.545,49	204,62%
MAJ	3.319,00	7.489,46	6.846,23	-8,59%
JUN	10.290,66	7.711,22	13.842,95	79,52%
JUL	8.972,01	16.878,47	10.838,87	-35,78%
AVG	10.973,99	32.934,25	8.209,96	-75,07%
SEPT	5.747,55	9.354,50	7.492,93	-19,90%
OKT	11.023,17	14.849,79	6.426,18	-56,73%
NOV	3.136,00	11.153,07	7.855,07	-29,57%
DEC	4.786,09	22.264,09	7.646,21	-65,66%
UKUPNO	78.681,75	137.915,91	88.129,70	-36,10%

U toku 2021.godine nastavljene su aktivnosti na unapređenju inkasantske službe. Izvršena je nadogradnja savremenog uređaja za očitavanje „Point Mobile 802“ koji sa svojim tehničkim karakteristikama omogućavaju kontinuirano praćenje rada inkasanata, određivanje lokacije, unos stanja, fotografisanje i kompletan pregled informacija o mjernom mjestu čime se omogućava precizniji način obračuna potrošnje i značajno smanjenju greška prilikom očitavanja.

Kvalitetan i efikasan razvoj informacionog sistema je veoma bitna komponenta svakog procesa rada, jer omogućava sistemsku i aplikativnu podršku svim organizacionim jedinicama Društva. U tom cilju služba informacionih tehnologija nastavila je sa revitalizacijom informacione infrastrukture kroz hardversko održavanje i razvoj, mrežno održavanje i aplikativnu podršku. Kako bi operativni sistem imao efikasni i adekvatan nivo zaštite produžene su licence za windows, office i antivirus sistem.

U skladu sa Zakonom o elektronskoj fiskalizaciji svi računi po osnovu utrošene vode od 01.06.2021. godine su fiskalizovani.

Dodatno su sprovedene aktivnosti na digitalizaciji poslovnih procesa. Vršeno je redovno ažuriranje web sajta Društva www.vodovod-bar.me. Putem sajta korisnici, pored svih ostalih informacija o stanju vodosnadbijevanja i parametara o poslovanju Društva, imaju pristup korisničkom portalu. Putem korisničkog portala korisnici mogu prijaviti stanje mjernog instrumenta, podnijeti reklamaciju i izvršiti uvid u finansijska zaduženja i uplate. U cilju modernizacije poslovanja korisnicima je omogućeno i dostavljanje računa putem e-mail adrese.

Komunikacija sa korisnicima je jedan od ključnih faktora. Kvalitetna i pravovremena komunikacija sa korisnicima može u znatnoj mjeri doprinijeti poslovanju Društva i poboljšanju kvaliteta pružanja usluga. Društvo nastoji da poveća interakciju sa korisnicima usluga upotrebom društvenih mreža kao što su Facebook i Instagram, gdje su se redovno ažurirale sve sprovedene aktivnosti na poboljšanju vodosnadbijevanja i odvođenja otpadnih voda.

ANALIZA FINANSIJSKOG REZULTATA I POLOŽAJA DRUŠTVA

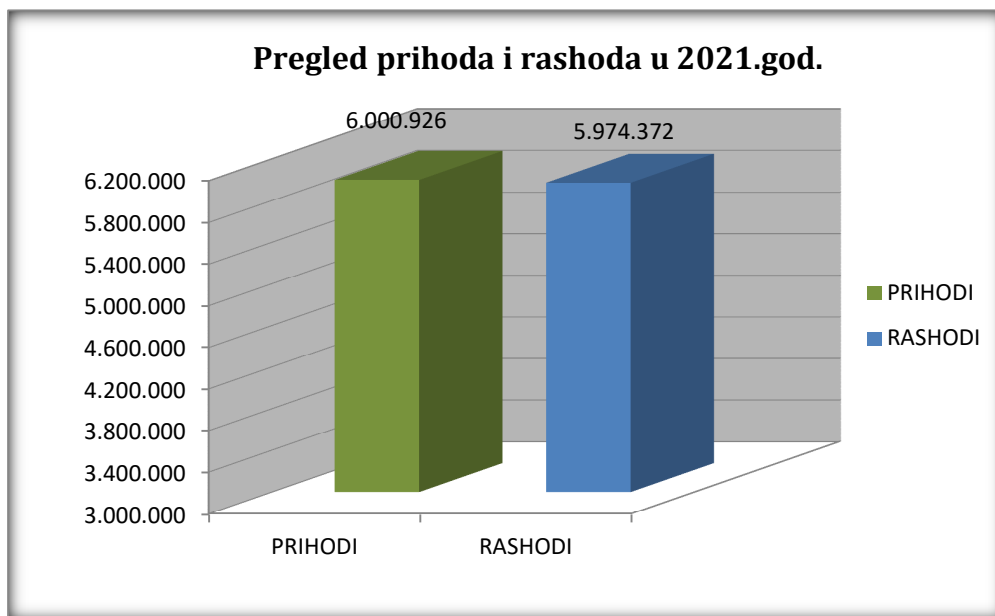
Analiza bilansa uspjeha

Rezultati rada DOO "Vodovod i kanalizacija" za 2021.godinu, prema podacima knjigovodstvenog izvještavanja, pokazuju da je trend negativnog poslovanja karakterističan za prethodnu 2020. godinu prekinut, uprkos daljem prisustvu pandemije Covid-19.

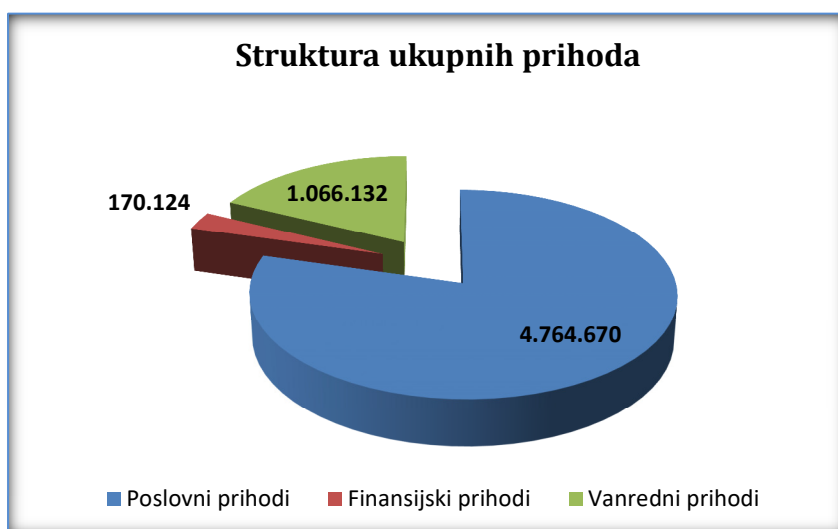
Rezultati poslovanja su zadovoljavajući iz više razloga, a naročito zbog adekvatnih organizacionih odluka menadžmenta, racionalizacije troškova na svim nivoima i povoljne turističke sezone na području opštine Bar .

Društvo je kao i prethodnih godina, bilansno prikazivalo prihod ostvaren realizacijom usluga iz domena svoje osnovne djelatnosti na bazi fakturisane realizacije, bez obračunatog PDV-a.

Ostvareni prihodi su bili dovoljni da pokriju ukupno ostvarene rashode, što znači da je u prošloj godini evidentiran pozitivan finansijski rezultat, odnosno **dobitak** u poslovanju u iznosu od **26.554€**.

ANALITIČKI PRIKAZ PRIHODA U 2020/2021 GODINI						
R.b	OPIS	2020 god.	%	2021 god.	%	INDEX (5/3)
1	2	3	4	5	6	7
I	PRIHODI	5.111.990	100,00	6.000.926	100,00	117
1	Poslovni prihodi	4.636.744	90,70	4.764.670	79,40	103
1.1	Prihodi od prodaje vode	2.311.020	45,21	2.675.728	44,59	116
1.2	Prihodi od prodaje kanalizacije	399.124	7,81	404.929	6,75	101
1.3	Prihodi od pretplate	287.772	5,63	338.299	5,64	118
1.4	Prihodi od prodaje usluga	112.089	2,19	64.611	1,08	58
1.5	Prihodi od dotacija iz Budžeta	74.643	1,46	59.374	0,99	80
1.6	Prihodi po osnovu refun.bolovanja	31.020	0,61	70.256	1,17	226
1.7	Ostali poslovni prihodi	1.421.076	27,80	1.151.473	19,19	81
1.7.1	Pokriće amortiz. Osnivača	1.358.788	26,58	1.098.961	18,31	81
1.7.2	Ostali poslovni prihodi	62.288	1,22	52.512	0,88	84
2	Finansijski prihodi	189.014	3,70	170.124	2,83	90
2.1	Prihodi od kamata	189.011	3,70	170.120	2,83	90
2.2	Prih. po osn.dep.poz.kam	3	0,00	4	0,00	133
3	Vanredni prihodi	286.232	5,60	1.066.132	17,77	372
3.1	Naplaćena otpis.potraživanja	250.613	4,90	1.053.895	17,56	421
3.2	Ostali vanredni prihodi	35.619	0,70	12.237	0,20	34

Ukupno ostvareni **prihod** za 2021.godinu iznosi **6.000.926€** i u odnosu na uporednu godinu je veći za **17,39%**.

U strukturi ukupnih prihoda najveće učešće imaju **poslovni prihodi** sa 79,40 % koji se u najvećoj mjeri odnose na prihode koji nastaju iz rada osnovne djelatnosti društva. Prihodi od prodaje vode i kanalizacionih usluga učestvuju sa 71,75 % u poslovnim prihodima, dok 28,25 % se odnosi na ostale poslovne prihode. U strukturi ostalih poslovnih prihoda iznos od 64.611 € se odnosi na prihode po osnovu pružanja usluga (evidentiranja novih i privremenih korisnika, zamjene mjernih instrumenata, priključaka na kanalizacionu mrežu, crpljenja septičkih jama). Dotacije iz budžeta u 2021.godini iznosile su 59.374 €, a u najvećoj mjeri odnose se na realizovane aktivnosti na održavanju atmosferske kanalizacije. Prihodi po osnovu porodijskog i ostalih bolovanja su iznosili 70.256€. Ostali poslovni prihodi u iznosu od 1.151.473€ se odnose na obračunski prihod po osnovu pokrića amortizacije na imovinu osnivača i druge poslovne prihode.

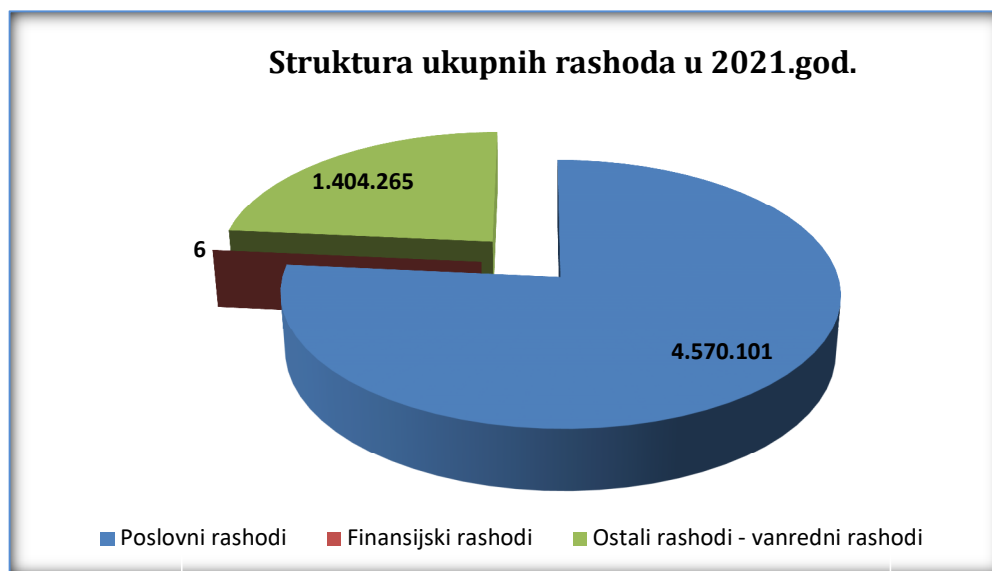
Kao što se vidi u strukturi ostalih poslovnih prihoda najveće učešće se odnosi na prihod perioda koji pokriva trošak amortizacije, iskazane na rashodnoj strani bilansa uspjeha, na imovinu osnivača, na osnovu MRS 20 standarda (Međunarodnog računovodstvenog standarda) koji obrađuje računovodstveno evidentiranje državnih davanja. U skladu sa navedenim standardom moguća su dva pristupa računovodstvenog praćenja ovih davanja: kapitalni, prema kojem se vrijednost davanja neposredno odobrava u kapital društva i prihodni pristup, prema kojem se davanje unosi u prihod, tokom jednog ili više perioda.

DOO "Vodovod i kanalizacija" Bar primjenjuje **prihodni princip**, što znači da je vrijednost imovine koja se koristi knjižena na strani aktive kao imovina osnivača, a kao izvor te imovine su dugoročno odloženi prihodi. Zbog navedenog trošak amortizacije na imovinu osnivača, iz godine u godinu, se pokriva iz navedenog obračunskog prihoda (dugoročno odloženi prihodi).

Finansijski prihodi čine **2,83%** ukupnih bilansnih prihoda i odnose se na ukalkulisanu kamatu za neblagovremeno plaćanje ispostavljenih računa za utrošenu vodu.

Vanredni prihodi u iznosu od 1.066.132 € čine **17,77%** ukupno ostvarenog prihoda, a odnose se na prihode koji su nastali po osnovu naplate indirektno otpisanih potraživanja u prošloj i ranijim godinama i obračunskom zatvaranju ranije formirane ispravke vrijednosti potraživanja

ANALITIČKI PREGLED RASHODA U 2020/2021.GODINI						
R.b	OPIS	2020 god.	%	2021 god.	%	INDEX (5/3)
1	2	3	4	5	6	7
II	RASHODI	5.310.670	100,00	5.974.372	100,00	112
1	Poslovni rashodi	4.724.449	88,96	4.570.101	76,50	97
1.1	Nabavna vrijednost robe	437.740	8,24	489.112	8,19	112
1.2	Troškovi materijala i energije	489.992	9,23	505.878	8,47	103
1.2.1	Troškovi materijala za izradu	74.882	1,41	65.192	1,09	87
1.2.2	Troškovi ostalog materijala	14.874	0,28	11.449	0,19	77
1.2.3	Troškovi električne energije	354.789	6,68	375.854	6,29	106
1.2.4	Troškovi goriva	45.447	0,86	53.383	0,89	117
1.3	Troš. zarada i ostalih ličnih primanja	1.921.338	36,18	1.911.917	32,00	100
1.3.1	Troškovi neto zarada i ost.lič.primanja	1.218.875	22,95	1.180.384	19,76	97
1.3.2	Troškovi poreza i doprinosa	702.463	13,23	731.533	12,24	104
	Troškovi porez	177.496	3,34	175.527	2,94	99
	Troškovi doprinosa za penzije	332.440	6,26	351.985	5,89	106
	Troškovi ostalih doprinosa	192.527	3,63	204.021	3,41	106
1.4	Troškovi proizvodnih usluga	115.705	2,18	109.526	1,83	95
1.4.1	Troškovi transportnih usluga	26.504	0,50	20.725	0,35	78
1.4.2	Troškovi usluga održavanja	84.103	1,58	83.656	1,40	99
1.4.3	Ostali troš.proizvodnih usluga	5.098	0,10	5.145	0,09	101
1.5	Troškovi amortizacije	1.536.570	28,62	1.275.768	21,35	83
	Troškovi amortizacije ViK-a	177.782	3,35	176.807	2,96	99
	Troškovi amortiz.a na imovinu osnivača	1.358.788	24,20	1.098.961	18,39	81
1.6	Nematerijalni rashodi	223.104	4,20	277.900	4,65	125
1.6.1	Troškovi zdravstvenih usluga	25.800	0,49	26.601	0,45	103
1.6.2	Troškovi dostave računa	33.820	0,64	41.217	0,69	122
1.6.3	Troškovi reprezentacije	2.527	0,05	4.206	0,07	166
1.6.4	Troškovi premije osiguranja	2.637	0,05	10.620	0,18	403
1.6.5	Troškovi platnog prometa	18.228	0,34	19.435	0,33	107
1.6.6	Troškovi članarina	1.380	0,03	985	0,02	71
1.6.7	Troškovi stručnog obrazovanja	1.119	0,02	1.420	0,02	127
1.6.8	Troškovi koncesija	72.740	1,37	73.131	1,22	101
1.6.9	Troš.dopr.privred.komor.i savezima	23.109	0,44	23.102	0,39	100
1.6.10	Sudski troškovi i takse	21.541	0,41	33.331	0,56	155
1.6.11	Ostali nematerijalni rashodi	20.203	0,38	43.852	0,73	217
2	Finansijski rashodi	47.540	0,90	6	0,00	0
2.1	Rashodi kamata	47.540	0,90	6	0,00	0
3	Ostali rashodi - vanredni rashodi	538.681	10,14	1.404.265	23,50	261
3.1	Indirektni i direktni otpisi potraživanja	522.729	9,84	1.399.447	23,42	268
3.2	Rashodi po osnovu usklađ.vr.imovine	15.425	0,29	3.885	0,07	25
3.3	Ostali vanredni rashodi	527	0,01	933	0,02	177

Ukupni rashodi su ostvareni u iznosu od **5.974.372€**, i u odnosu na uporednu 2020. godinu su veći za 12,50%.

Najveće učešće u strukturi ukupnih rashoda imaju poslovni rashodi sa 76,50 %, i u odnosu na uporednu godinu manji su za 3,27%.

Analizirajući analitiku troškova, može se zaključiti da je menadžment Društva prilagodio svoje poslovanje složenoj ekonomskoj situaciji i da je donošenjem ispravnih poslovnih odluka zabilježeno smanjenje svih troškova na koje se moglo uticati.

Tako su u odnosu na uporednu 2020.godinu smanjeni sljedeći troškovi: troškovi osnovnog i kancelarijskog materijala, troškovi održavanja sredstava, troškovi transportnih usluga, troškovi službenih putovanja, kao i troškovi po osnovu jednokratnih pomoći fizičkim licima koja su se obraćala za pomoć.

Troškove na koje menadžment nije mogao uticati i koji su zabilježili povećanje u odnosu na uporednu godinu su sljedeći: nabavna vrijednost prodane robe (preuzeta voda iz Regionalnog vodovoda), troškovi energije, troškovi dostave računa, troškovi koncesije na zahvaćenu i ispuštenu vodu, zdravstvene usluge, premije osiguranja, troškovi platnog prometa i troškovi prema Regulatornoj agenciji za energetiku i komunalne djelatnosti.

Važno je istaći da su **izdvajanja za zarade i ostala lična primanja** ostala na gotovo istom nivou u odnosu na uporednu godinu, odnosno manja su za 0,50%, što u apsolutnom izrazu znači, da su bruto zarade za 2021. godinu manje za 9.421€ u odnosu na 2020. godinu.

Treba napomenuti i to da u protekloj 2021. godini nije bilo finansijske podrške u vidu subvencije od strane Države za zarade zaposlenih koji su po raznim osnovama bili odsutni sa posla (izolacija zbog bolesti izazvane virusom Covid 19, neplaćeno odsustvo zbog čuvanja djece mlađe od 11 godina i odsustvo zbog rizičnih godina). Tako je u prošloj godini 44 zaposlena bilo odsutno u prosjeku od 10-14 dana sa posla po osnovu izolacije ili korišćenja prava na čuvanje djece, što predstavlja 26,66% od ukupnog broja zaposlenih.

Bruto zarade ovih zaposlenih, za vrijeme odsustva sa posla, su iznosile cca 12 hiljada €. Pored navedenog odsustva, veliki broj zaposlenih je koristio pravo na odsustvo zbog drugih bolesti i korišćenja porodiljskog, odnosno roditeljskog odsustva. Samo u prošloj godini ovo pravo su koristila 47 zaposlena (redovno bolovanje), u prosjeku po 3,5 mjeseca, dok je 5 zaposlenih koristilo u prosjeku po 6,5 mjeseci porodiljsko – roditeljsko odsustvo. Bruto zarade navedenih zaposlenih su iznosile cca 98 hiljada €, koje su redovno isplaćene. Napominjemo da će dio navedenih izdvajanja biti refundiran od strane Centra za socijalni rad i Fonda za zdravstveno osiguranje u tekućoj godini, odnosno godinama koje su pred nama. Poslove odsutnih zaposlenih, po svim navedenim osnovama, su obavljali drugi zaposleni, uz njihove redovne radne zadatke i povećane mjere opreza zbog epidemioloških mjera izazvanih virusom Covid 19.

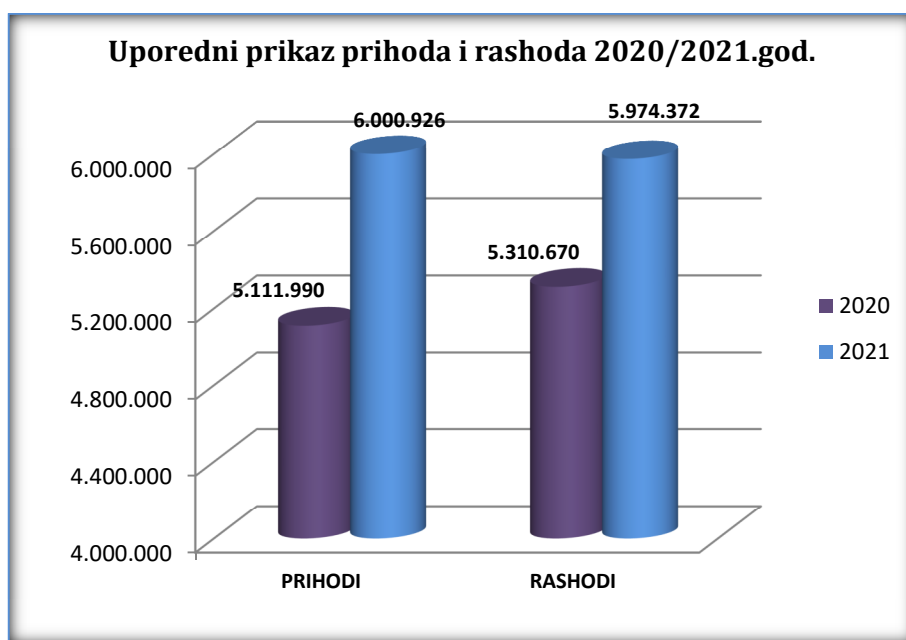
Troškovi zdravstvenih usluga su povećani u odnosu na uporednu godinu za 3 indeksna poena, što ukazuje na to da se menadžment u svom poslovanju vodio primarnim ciljem, a to je adekvatna zaštita zdravlja korisnika, koja je u izvještajnom periodu bila dodatno opterećena epidemiološkim uslovima.

Nematerijalni rashodi su, u ukupnom iznosu, zabilježili povećanje u odnosu na uporednu godinu za 24,56 %. U strukturi ovih troškova najveće učešće odnosi se na: troškove koncesija za zahvaćenu i ispuštenu vodu, 73.131€, troškove dostave računa 41.217 €, sudske troškove i takse 33.331€, troškove kontrole ispravnosti vode 26.601 €, troškove platnog prometa 19.435 €, troškove doprinosa privrednim komorama i savezima 23.102€, troškove Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti 23.229€ i ostale nematerijalne rashode 20.623 €.

Finansijski rashodi ukazuju na to da društvo finansira svoju djelatnost iz sopstvenih izvora, odnosno da nema ni dugoročnih ni kratkoročnih zaduženja.

Ostali rashodi se u najvećem dijelu odnose na indirektni otpis nenaplaćenih potraživanja preko korišćenja ispravke vrijednosti. Kao i u prethodnim godinama primjenjivali su se standardi koji se odnose na vrednovanje i procjenjivanje sredstava. U skladu sa navedenim standardima i računovodstvenim politikama društva indirektno je otpisano 1.238.378 €, od čega putem utuženja 455.525 €, a 782.852 € su potraživanja od korisnika koji kasne u izmirenju obaveza duže od 180 dana. Navedeni trošak ima isključivo knjigovodstveni karakter, jer ukoliko se ova potraživanja naplate u narednim godinama knjižiće se na strani bilansa uspjeha kao vanredni prihod. I u analiziranoj godini vršen je otpis potraživanja po osnovu opravdanih reklamacija korisnika i sudskih rješenja o obustavi sudskog spora. U ostalim rashodima su evidentirani i rashodi po osnovu usklađivanja knjigovodstvenog i stvarnog stanja.

Rezultat poslovanja				
R.b	OPIS	2020 god.	2021 god.	INDEX (4/3)
1	2	3	4	5
I	PRIHODI	5.111.990	6.000.926	117
1	Poslovni prihodi	4.636.744	4.764.670	103
2	Finansijski prihodi	189.014	170.124	90
3	Vanredni prihodi	286.232	1.066.132	372
II	RASHODI	5.310.670	5.974.372	112
1	Poslovni rashodi	4.724.449	4.570.101	97
2	Finansijski rashodi	47.540	6	
3	Vanredni rashodi	538.681	1.404.265	261
III	REZULTAT POSLOVANJA	-198.680	26.554	
1	Rezultat iz poslovne aktivnosti	-87.705	194.569	
2	Rezultat iz finansijske aktivnosti	141.474	170.118	120
3	Rezultat iz ostalih aktivnosti	-252.449	-338.133	134

Ako se ostvareni poslovni rezultati uporede sa **planskim projekcijama za 2021.** godinu može se konstatovati da su se planski zadaci, u najvećem dijelu, ostvarili. Poslovni prihodi su ostvareni sa 99%, dok su ostvareni poslovni rashodi zabilježili smanjenje za 6% od planiranih očekivanja za analiziranu godinu. Navedena analiza ukazuje na to da je poslovna politika vođena uz poštovanje planskih dokumenata i zacrtanih strateških ciljeva.

PREGLED PLANIRANIH I OSTVARENIH PRIHODA ZA 2021.GODINI				
R.b	OPIS	Plan za 2021.god.	Ostvareno u 2021.god.	INDEX (4/3)
1	2	3	4	5
I	PRIHODI	5.223.008	6.000.926	115
1	Poslovni prihodi	4.818.008	4.764.670	99
1.1	Prihodi po osnovu pretplate	294.680	338.299	115
1.2	Prihodi od prodaje vode	2.460.350	2.675.728	109
1.3	Prihodi od kanalizacije	499.190	404.929	81
1.4	Prihodi od prodaje usluga	100.000	64.611	65
1.5	Prihodi po osnovu refun.bolovanja	20.000	70.256	351
1.6	Prihodi iz Budžeta	45.000	59.374	132
1.7	Pokriće amortizacije osnivača	1.358.788	1.098.961	81
1.8	Drugi poslovni prihodi	40.000	52.512	131
2	Finansijski prihodi	195.000	170.124	87
2.1	Prihodi od kamata	195.000	170.120	87
2.2	Prih. po osn.dep.poz.kam	0	4	
3	Vanredni prihodi	210.000	1.066.132	508
3.1	Naplaćena otpis.potraživanja	200.000	1.053.895	527
3.2	Ostali vanredni prihodi	10.000	12.237	122

PREGLED PLANIRANIH I OSTVARENIH RASHODA U 2021.GODINI				
R.b	OPIS	Plan za 2021.god.	Ostvareno u 2021.god.	INDEX (4/3)
1	2	3	4	5
II	RASHODI	5.190.368	5.974.372	115
1	Poslovni rashodi	4.863.368	4.570.101	94
1.1	Nabavna vrijednost robe	440.000	489.112	111
1.2	Troškovi materijala i energije	505.000	505.878	100
1.2.1	Troškovi materijala	85.000	76.641	90
1.2.2	Troškovi električne energije	370.000	375.854	102
1.2.3	Troškovi goriva	50.000	53.383	107
1.3	Troškovi amortizacije	1.578.788	1.275.768	81
1.3.1	Troškovi amortizacije ViK-a	220.000	176.807	80
1.3.2	Troškovi amorti. na imovinu osnivača	1.358.788	1.098.961	81
1.4	Troškovi zarada i ostalih ličnih primanja	1.788.600	1.911.917	107
1.4.1	Troškovi neto zarada i ost.lič.primanja	1.113.000	1.180.384	106
1.4.2	Troškovi poreza i doprinosa	675.600	731.533	108
1.4.3	Troškovi porez	151.000	175.527	116
1.4.4	Troškovi doprinosa za penzije	323.000	351.985	109
1.4.5	Troškovi ostalih doprinosa	201.600	204.021	101
1.5	Troškovi proizvodnih usluga	278.800	109.526	39
1.5.1	Troškovi transportnih usluga	24.000	20.725	86
1.5.2	Troškovi usluga održavanja	250.000	83.656	33
1.5.3	Ostali troš.proizvodnih usluga	4.800	5.145	107
1.6	Nematerijalni troškovi	272.180	277.900	102
1.6.1	Troškovi zdravstvenih usluga	26.000	26.601	102
1.6.2	Troškovi dostave računa	40.000	41.217	103
1.6.3	Troškovi reprezentacije	4.000	4.206	105
1.6.4	Troškovi premije osiguranja	3.000	10.620	354
1.6.5	Troškovi platnog prometa	18.000	19.435	108
1.6.6	Troškovi članarina	100	985	985
1.6.7	Troškovi stručnog obrazovanja	1.500	1.420	95
1.6.8	Troškovi koncesija	73.000	73.131	100
1.6.9	Troš.dopr.privred.komor.i savezima	38.500	23.102	60
1.6.10	Sudski troškovi i takse	30.000	33.331	111
1.6.11	Ostali nematerijalni rashodi	38.080	43.852	115
2	Finansijski rashodi	10.000	6	
2.1	Rashodi kamata	10.000	6	
3	Ostali rashodi - vanredni rashodi	317.000	1.404.265	443
3.1	Indirektni i direktni otpisi potraživanja	300.000	1.399.447	466
3.2	Rashodi po osnovu usklađ.vr.imovine	15.000	3.885	
3.3	Ostali vanredni rashodi	2.000	933	

Analiza bilansa stanja

Iskaz o finansijskoj poziciji Društva, odnosno, Bilans stanja upućuje na zaključak da DOO „Vodovod i kanalizacija“ na 31.12.2021.godine ima zadovoljavajuću finansijsku ravnotežu, odnosno zadovoljavajuću kratkoročnu i dugoročnu likvidnost, bez obzira na otežane uslove privređivanja.

Strukturno posmatrajući bilansnu **aktivu društva** zapaža se veće učešće stalne imovine u odnosu na obrtnu imovinu. Ukupna stalna imovina koju koristi Društvo na 31.12.2021. godine iznosila je 47.622.823 €, što čini 95,68% ukupne aktive, dok se iznos od 2.151.354€, odnosno 4,32%, odnosi na obrtnu imovinu Društva. U strukturi neto obrtne imovine najveće učešće imaju potraživanja od kupaca sa 52,61%. Analizirajući nenaplaćena potraživanja sa aspekta strukture korisnika može se zaključiti da najveće učešće imaju potraživanja od korisnika iz kategorije-domaćinstava, i to sa 73%. U odnosu na 2020.godine potraživanja od kupaca bilježe pad od 23,80%.

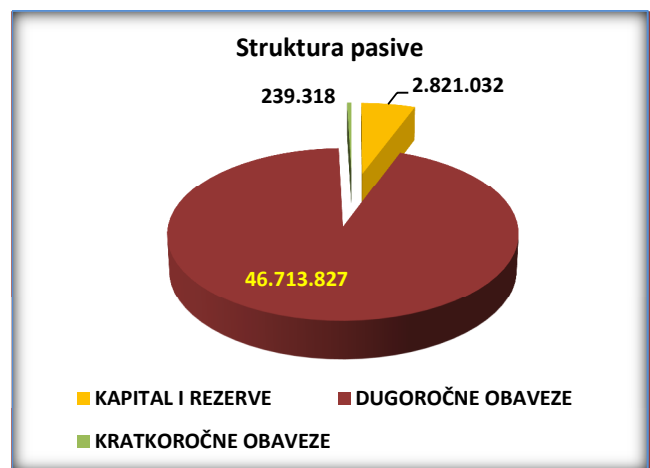
Stanje novčanih sredstava na kraju godine je povećano u odnosu na početno stanje za 3,5 puta, što još jednom potvrđuje pozitivno poslovanje u protekloj godini, odnosno kreiranje i realizaciju racionalnih poslovnih odluka menadžmenta. Analizirajući indikatore likvidnosti može se zaključiti da je u odnosu na prošlu poslovnu godinu likvidnost društva na mnogo većem nivou. Ukupna obrtna sredstva, u neto iznosu, su veća u odnosu na kratkoročne obaveze za 9 puta.

Posebno ističemo da su se u prošloj poslovnoj godini, kao i u prethodnim, redovno izmirivale sve obaveze, kako prema državi, tako i prema dobavljačima i zaposlenim radnicima, bez obzira na ekonomsku situaciju koja je vladala kod nas i u okruženju.

Da su ove konstatacije tačne potvrđuje i **Kristalna plaketa**, simbol transparentnog rada i poslovnog prestiža koju je ovo Društvo u 2022.godini dobilo od kompanije za ocjenu boniteta Company Wall iz Londona. Navedena plaketa se dodjeljuje privrednim društvima koja tri godine u kontinuitetu ostvaruju odličan bonitet, čime dokazuju finansijsku stabilnost i stiču povjerenje poslovnih partnera.

STRUKTURA AKTIVE						
R.b	OPIS	2020.god.	%	2021.god.	%	INDEX (5/3)
1	2	3	4	5	6	7
I	STALNA IMOVINA	46.984.354	95,87	47.622.823	95,68	101
1.1	Nematerijalna ulaganja	1.003.076	2,05	28.185	0,06	3
1.2	Nekretnine,postrojenja i oprema	45.977.868	93,82	47.592.350	95,62	104
1.3	Dugoročni plasmani	3.410	0,01	2.288	0,00	67
II	OBRTNA IMOVINA	2.024.530	4,13	2.151.354	4,32	106
2.1	Zalihe	347.138	0,71	368.478	0,74	106
2.2	Potraživanja od kupaca	1.485.418	3,03	1.131.886	2,27	76
2.3	Porez na dodatu vrijednost i AVR	10.471	0,02	6.611	0,01	63
2.4	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	181.503	0,37	644.379	1,29	355
UKUPNO		49.008.884	100,00	49.774.177	100	102

Struktura **pasive** bilansa stanja je ostala ista u odnosu na uporednu 2020.godinu. Vrijednost pasive, kao i prethodno analizirane aktive je povećana u odnosu na uporednu godinu za 2%, što je rezultat pozitivnog bilansa uspjeha, pozitivnog toka novčanih sredstava i većeg investiranja u osnovna sredstva u odnosu na obračunatu amortizaciju na sredstva koja su u upotrebi.

U pasivi bilansa stanja pod stavkom dugoročne obaveze uvršteni su i dugoročno odloženi prihodi koji se odnose na vrijednost imovine osnivača koju koristi Društvo. U skladu sa MRS 20, poštujući prihodni princip, vrijednost te imovine je knjižena na navedenoj poziciji i na kraju 2021. godine iznosi 46.654.170€.

U dugoročnim obavezama su evidentirane i ukalkulisane obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada zaposlenih, u skladu sa MRS 19, kao i odložene poreske obaveze koje su rezultat privremenih razlika osnovice za obračun računovodstvene i poreske amortizacije.

Kratkoročne obaveze se, uglavnom, odnose na obaveze prema dobavljačima i to za fakture iz decembra analizirane godine i po osnovu prireza na porez.

STRUKTURA PASIVE						
R.b	OPIS	2020god.	%	2021god.	%	INDEX (5/3)
1	2	3	4	5	6	7
I	KAPITAL I REZERVE	2.771.680	5,66	2.821.032	5,67	102
1.1	Upisani kapital	999.624	2,04	999.624	2,01	100
1.2	Revalorizacione rezerve	2.107.645	4,30	2.107.645	4,23	100
1.3	Gubitak	-362.176	-0,74	-312.824	-0,63	86
1.4	Ostale rezerve	26.587	0,05	26.587	0,05	100
II	DUGOROČNE OBAVEZE	46.042.816	93,95	46.713.827	93,85	101
2.1	Dugoročne obaveze		0,00			
2.2	Odloženi prihodi	45.957.051	93,77	46.654.170	93,73	102
2.3	Odloženi porezi	37.128	0,08	14.331	0,03	39
2.4	Dugoročna rezervisanja	48.637	0,10	45.326	0,09	93
III	KRATKOROČNE OBAVEZE	194.388	0,40	239.318	0,48	123
3.1	Kratkoročne obaveze iz poslovanja	194.388	0,40	238.489	0,48	123
3.2	Kratkoročne finansijske obaveze		0,00			
3.3	Obaveze za porez		0,00		0,00	
	PVR			829		
UKUPNO		49.008.884	100	49.774.177	100	102

Indikatori poslovanja

1. Pokazatelji ekonomičnosti

Pokazatelj	2020.godina	2021.godina
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	0,96	1,00
Ekonomičnost poslovnih aktivnosti	0,98	1,04

Koeficijent ukupne ekonomičnosti 1,00 ukazuje da je u protekloj godini Društvo poslovalo pozitivno, što znači da su ukupni prihodi bili dovoljni da pokriju sve ukalkulisane rashode.

Pokazatelj poslovne ekonomičnosti iznosi 1,04 i on takođe ukazuje na pozitivan trend poslovanja.

2. Pokazatelji likvidnosti

Pokazatelj	2020.godina	2021.godina
Koeficijent trenutne likvidnosti	0.93	2,69
Koeficijent ubrzane likvidnosti	10,41	8,99
Koeficijent tekuće likvidnosti	8,63	7,44

Koeficijent trenutne likvidnosti u 2021.godini iznosi 2,69, što ukazuje da je 1€ kratkoročnih obaveza pokriven sa 2,69 € novčanih sredstava.

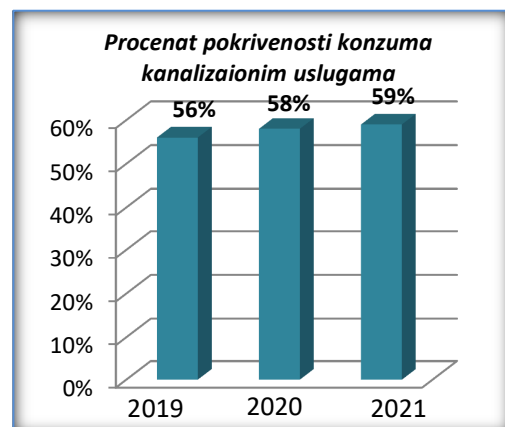
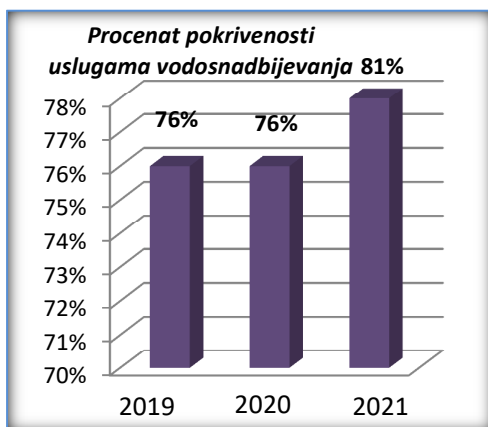
Koeficijenti ubrzane i tekuće likvidnosti za 2021.godinu su veoma zadovoljavajući. Ovi pokazatelji ukazuju da je Društvo na kraju 2021.godine imalo dovoljno obrtnih sredstava za pokriće svih kratkoročnih obaveza (1€ obaveza pokiven sa 7,44 -8,99 € obrtnih sredstava).

3. Pokazatelji profitabilnosti

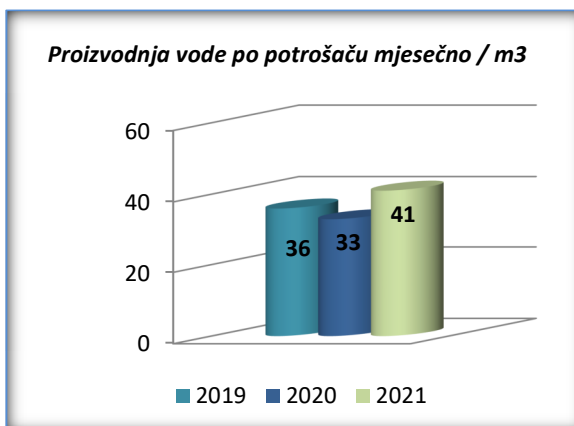
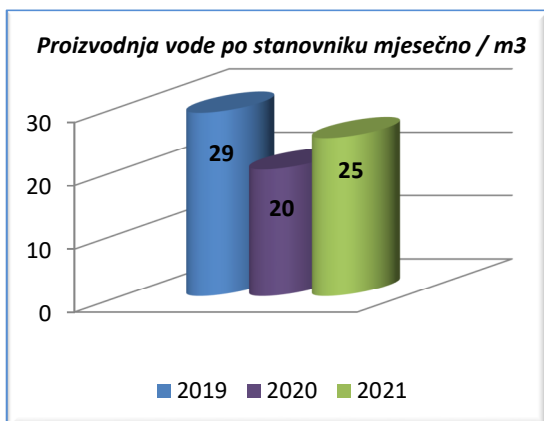
Pokazatelji profitabilnosti					
R.b.	OPIS	2018.god	2019.god	2020.god	2021.god
1.	EBIT				
	Rezultat prije oporezivanja	190.007	63.307	-198.681	26.554
	Rashodi kamata	108	9.429	47.540	
	Rez.prije opor + kamata	190.115	72.736	-151.141	26.554
2.	EBITDA				
	Rezul.prije oporezivanja	190.007	63.307	-198.681	26.544
	Rashodi kamata	108	9.429	47.540	
	Amortizacija	1.433.911	1.475.468	1.536.570	1.275.768
	Rez.prije opor + kamata +- amortizacija	1.624.026	1.548.204	1.385.429	1.302.322

4. Indikatori uspješnosti

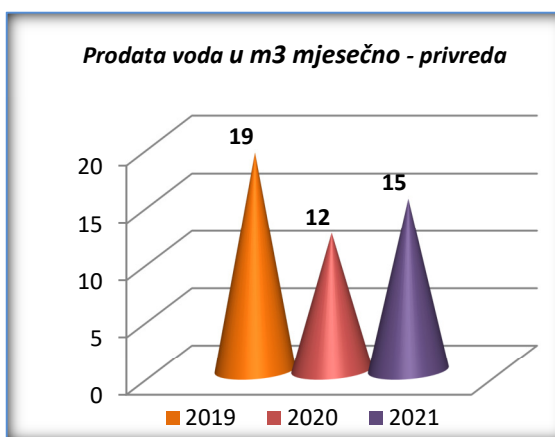
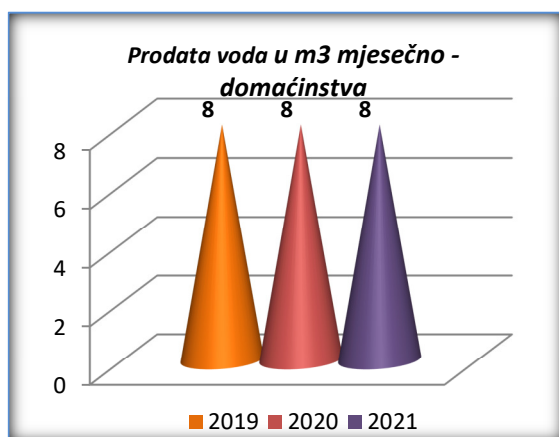
Procenat pokrivenosti uslugama vodosnabdijevanja i kanalizacije utiče na kvalitet pruženih usluga kao i na finansijske benefite koje Društvo ostvaruje. Iz grafika u nastavku može se vidjeti da je procenat pokrivenosti kanalizacionim uslugama manji od pokrivenosti uslugama vodosnabdijevanja, što je slučaj sa svim opštinama Crnogorskog primorja.

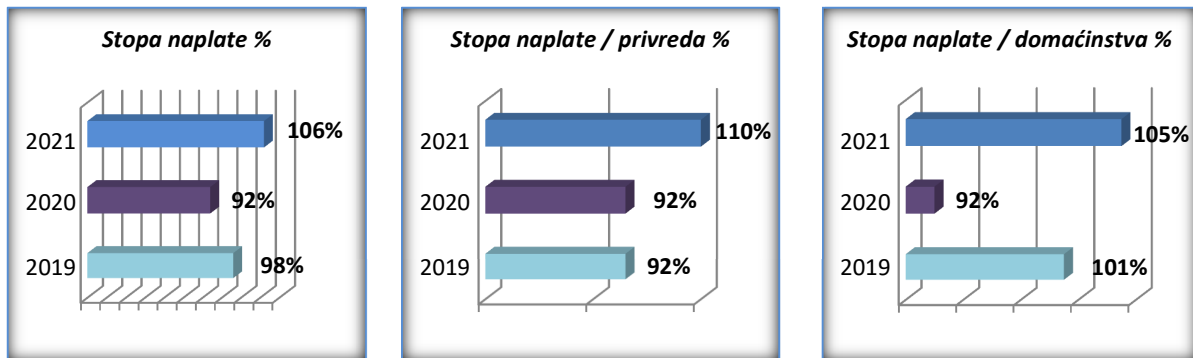

Indikatori pokrivenosti konzuma ukazuju na to da su neophodna dodatna ulaganja u razvoj distributivne mreže kako bi se proširila pokrivenost uslugama, a samim tim i mogućnost uvećanja prihoda.

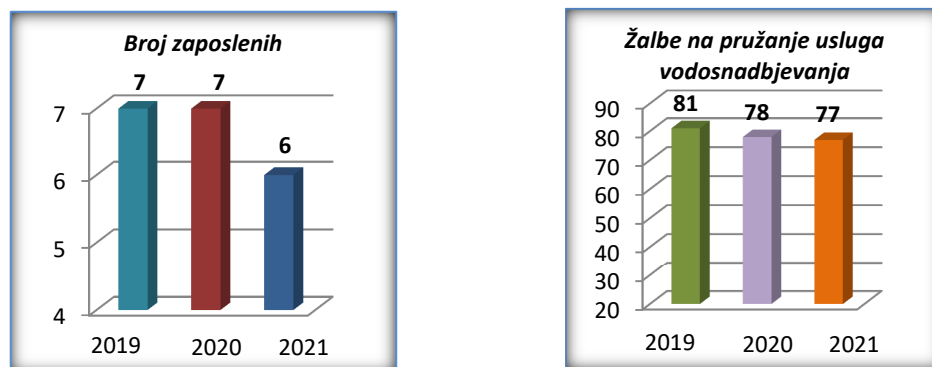
Najbrojniju kategoriju korisnika predstavljaju korisnici iz kategorije potrošača domaćinstva i njihova potrošnja ima najveći udio u prihodima.

Tekuća stopa naplate potraživanja bila je na nivou od 106%. Naplata od potrošača iz kategorije privrede 110%, dok je kod potrošača iz kategorije domaćinstava naplata takođe iznad 100%.

Indikatori koji pokazuju kvalitet pruženih usluga odnose se na odnos broja zaposlenih po potrošaču, broj žalbi na pružene usluge, broj kvarova u toku godine i analizu kvaliteta vode.

Indikator kvaliteta usluga koji se odnosi na nivo zaposlenih iznosi 6 što je u skladu sa propisanim međunarodnim standardima koji se kreću u rasponu od 6 do 8. Takođe, ovaj indikator nam ukazuje na to da je kadrovska struktura zaposlenih na nivou stvarnih potreba za obavljanje registrovane djelatnosti.

Zaposleni konstantno rade na poboljšanju pružanja usluga i time podižu nivo zadovoljstva svojih potrošača. Pored evidencije o kvarovima na mreži vodi se i posebna evidencija žalbi potrošača na ispravnost vodomjera, žalbi na očitavanu potrošnju, efikasnosti očitavanja mjernih instrumenata, a sve u cilju poboljšanja odnosa sa korisnicima usluga.

9. ZAKLJUČAK

Vlastitim kapacitetima, tehničkim i kadrovskim, Društvo je u skladu sa svojim finansijskim mogućnostima unaprijedilo sistem vodosnabdijevanja kako bi obezbijedio kontinuiranu, sigurnu i kvalitetnu isporuku vode svim korisnicima, uz permanentno očuvanje zdravlja korisnika i zaštitu životne okoline.

Ovim Izveštajem o radu sumirane su sprovedene aktivnosti u cilju razvoja vodovodnog i kanizacionog sistema sa tehnološkog, organizacijskog i ekonomskog aspekta.

Definisanim operativnim ciljevima određeni su prioriteti, mjere i aktivnosti za ostvarenje strateških ciljeva kao što su: rast prihoda, optimizacija troškova, moderna komunalna infrastruktura, moderna poslovna organizacija, napredna tehnološka i IT organizacija.

Odgovornost Društva, svih zaposlenih ali i samih građana je da se na odgovoran način odnose prema prirodnim resursima, životnoj sredini i zdravlju ljudi. Društvo je ovom zahtjevu odgovorilo kroz distribuciju higijenski ispravne vode i efikasnom odvođenju otpadnih voda, kao i kroz primjenu integrisanih sistema upravljanja procesima koji su definisani međunarodnim standardima.

Veoma važna metoda analize poslovanja "SWOT analiza" bila je veoma značajan osnov za određivanje prioriteta tokom organizovanja procesa rada u poslovnoj 2021. godini.

Osnovna i najvrijednija "imovina" svakog privrednog društva jesu ljudski resursi. Društvo je nastavilo sa kontinuiranim ulaganjem u stručno usavršavanje, razvijanjem team buliding aktivnosti, praćenjem i evaluacijom rada zaposlenih.

DOO "Vodovod i kanalizacija" Bar je nastavilo sa održavanjem stabilnih finansija i pozitivnim trendom poslovanja definisanom strategijom kroz racionalizaciju troškova, povećanjem produktivnosti i adekvatnim organizacionim odlukama.